

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
POWIATU GRODZISKIEGO
NA LATA 2021-2025**

SPRAWOZDANIE ZA ROK 2022

I. WPROWADZENIE

1. INFORMACJE OGÓLNE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Grodziskiego jest dokumentem programowym, który w sposób zaplanowany i celowy umożliwi realizację zadań powiatu w obszarze polityki społecznej w latach 2021 – 2025. Przyjęta została Uchwałą nr 332/XXXIX/21 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 16 grudnia 2021 r. Jej zadaniem jest wytyczenie kierunków działań, które służyć mają rozwiązywaniu niekorzystnych zjawisk społecznych, a także inspirowanie podmiotów działających w obszarze pomocy społecznej do wyszukiwania rozwiązań trudnych problemów społecznych. Podejmowane działania, powinny przełożyć się na konkretne efekty poprzez przeciwdziałanie patologiom, rehabilitowanie osób niepełnosprawnych, likwidację negatywnych zjawisk w dysfunkcyjnych rodzinach, czy też zapobieganie innym przyczynom wykluczenia społecznego osób i rodzin. W końcowym efekcie podjęte działania powinny zatem spowodować, by jednostka lub rodzina nie uległa marginalizacji i nie była wyłączona ze społeczeństwa.

Informacja na temat realizacji strategii oraz osiągniętych efektów za rok poprzedni przedstawiana jest corocznie do dnia 30 września każdego roku.

2. MISJA POWIATU

Misją powiatu grodziskiego jest zapewnienie mieszkańcom odpowiednich warunków do rozwoju i godnego życia poprzez wzmacnianie systemu wsparcia osób i grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym, w celu zapobiegania powstawaniu dysfunkcji oraz zapewnienia warunków dla inkluzji społecznej i wzmacniania samodzielności osób i rodzin.

3. CEL GŁÓWNY

Głównym celem działań strategicznych jest doskonalenie systemu pomocy społecznej dla ukształtowania optymalnych warunków rozwoju i godnego życia oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców powiatu grodziskiego. Podejmowane działania prowadzi mają do wzmacniania samodzielności osób i rodzin, a także do pełnego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

4. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

W Strategii wyznaczone zostało sześć celów strategicznych, które realizowane są poprzez konkretne działania operacyjne.

- 1) Przeciwdziałanie bezrobociu i jego długotrwałym skutkom realizowane jest poprzez:
 - ograniczenie bezrobocia wśród młodzieży
 - przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu
 - promocję i rozwój przedsiębiorczości
 - poprawę skuteczności działań na lokalnym rynku pracy.

- 2) Wzmacnianie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną realizowane jest poprzez:
 - rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej
 - propagowanie rodzinnych form opieki zastępczej
 - prowadzenie instytucjonalnych form pieczy zastępczej
 - wspieranie usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej.
- 3) Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych z terenu powiatu realizowana jest poprzez:
 - zapewnienie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym osób niepełnosprawnych
 - zapewnienie opieki i wsparcia osobom dotkniętym niepełnosprawnością
 - uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych.
- 4) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób starszych realizuje się poprzez:
 - zapewnienie osobom starszym opieki i wsparcia
 - uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby seniorów.
- 5) Przeciwdziałanie patologiom społecznym realizuje się przez:
 - zapewnienie poradnictwa i pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej
 - integrację ze środowiskiem osób zaburzonych i chorych psychicznie.
- 6) Rozwój zasobów ludzkich realizowany jest przez pozyskiwanie środków na podnoszenie kwalifikacji kadry oraz beneficjentów pomocy społecznej.

II. REALIZACJA STRATEGII

CEL STRATEGICZNY NR 1

Przeciwdziałanie bezrobociu i jego długotrwałym skutkom

- Na koniec 2022 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Mazowieckim zarejestrowanych było 1 014 osób bezrobotnych (spadek o 290 osób w porównaniu z 2021 rokiem), w tym: 550 kobiet, 183 osoby do 30 roku życia, 455 osób długotrwanie bezrobotnych, 318 osób powyżej 50 roku życia, 87 osób niepełnosprawnych, 456 osób z terenów wiejskich, 220 osób z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej oraz 212 osób z wykształceniem wyższym, 210 osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy.
- W 2022 roku napływ bezrobotnych do rejestrów wyniósł 1 700 osób, odpływ na poziomie 1 990 osób, z tego 51,56% wyrejestrowało się z powodu podjęcia pracy.
- Na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2022 roku wydatkowano kwotę w wysokości 4 335 153,94 zł, w tym ze środków unijnych 1 958 370,17 zł oraz ze środków Funduszu Pracy – 2 376 783,77 zł.
- Różnymi formami wsparcia finansowanymi z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego objęto 356 osób, w tym:
 - staże dla 66 osób (efektywność zatrudnieniowa – 82,14%),
 - szkolenia dla 110 osób (efektywność zatrudnieniowa – 44,23%),
 - prace interwencyjne dla 39 osób (efektywność zatrudnieniowa – 93,94%),

- roboty publiczne dla 9 osób (efektywność zatrudnieniowa – 55,55%),
- bon na zasiedlenie dla 5 osób
- prace społecznie użyteczne dla 12 osób,
- studia podyplomowe dla 8 osób (efektywność zatrudnieniowa – 63,64%),
- dofinansowanie wynagrodzenia za osoby powyżej 50 roku życia dla 4 osób,
- środki na podjęcie działalności gospodarczej dla 81 osób (efektywność zatrudnieniowa – 95,45%),
- wyposażenie stanowiska pracy dla 22 osób (efektywność zatrudnieniowa – 85,71%).
- W 2022 roku 65 osób długotrwale bezrobotnych skorzystało z następujących usług i instrumentów rynku pracy:
 - 10 osób zostało skierowanych na staże,
 - 15 osób odbyło szkolenia indywidualne,
 - 2 osoby rozpoczęły studia podyplomowe,
 - 14 osób podjęło pracę w ramach prac interwencyjnych,
 - 3 osoby rozpoczęły roboty publiczne,
 - 2 osoby podjęły pracę w ramach dofinansowania wynagrodzenia dla osób powyżej 50 r. życia,
 - 7 osób uczestniczyło w pracach społecznie użytecznych,
 - 3 osoby podjęły pracę w ramach wyposażenia stanowisk pracy,
 - 9 osób otrzymało bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczych.

Na ten cel wydatkowano 730 091,82 zł, w tym: z Funduszu Pracy - 464 230,95 zł, z POWER – 52 479,55 zł, z RPO – 213 381,32 zł.

- Doradcy klienta odnotowali 14 277 wizyt osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w efekcie których opracowano 1 414 Indywidualnych Planów Działania. W ramach w/w wizyt wydano 391 skierowań do pracy. Udzielono 270 porad indywidualnych oraz 70 osób skorzystało z indywidualnych informacji zawodowych.
- W 2022 r. Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku mazowieckim posiadał 536 ofert pracy i aktywizacji zawodowej, w tym 5 dla osób niepełnosprawnych. Najwięcej ofert dotyczyło zawodów: pakowacz/sprzątacznik magazynier /pozostali magazynierzy, pracownik produkcji/operator produkcji, robotnik magazynowy, robotnik gospodarczy.
- W roku 2022 w siedzibie urzędu została zorganizowana giełda pracy na stanowisko pracownika magazynowego. Skierowano 16 osób spełniających wymagania pracodawcy. Uzgodniono z pracodawcą, że osoby zaakceptowane skierowane zostaną na kurs kierowców wózków jezdniowych specjalistycznych kat. I WJO wraz z egzaminem UDT. Zatrudnionych zostało 5 osób a 1 osoba została przyjęta na staż.
- Po ponad dwuletniej przerwie w 2022 roku w Mediatece w dniu 19.05.2022 r. odbyły się XVII Grodziskie Targi Pracy organizowane w ramach „Europejskich Dni Pracodawców 2022”. Targi przebiegały pod hasłem „Solidarni z Ukrainą” i miały m.in. na celu umożliwienie obywatelom Ukrainy dostępu do lokalnych ofert pracy. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 560 osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Kolejne Targi Pracy zorganizowane zostały w dniu 17.10.2022 r. również w Mediatece i udział w nich wzięło ok. 660 osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Na odwiedzających Targi czekało łącznie 3 135 ofert pracy (maj – 1635, październik – 1500). Wśród wystawców znaleźli się pracodawcy, eksperci i agencje pracy.

- W 2022 roku PUP podejmował następujące działania promocyjne:
 - organizacja Giełdy Pracy na stanowisko: pracownik magazynowy,
 - organizacja Targów Pracy (2 edycje wiosna/jesień),
 - prowadzenie strony internetowej urzędu,
 - informacje w mediach, w tym: wywiady dyrektora PUP w Radiu Bogoria,
 - udział pracowników PUP w płatnych oraz bezpłatnych szkoleniach, w tym on-line,
 - udział pracowników PUP w konferencjach.

CEL STRATEGICZNY NR 2

Wzmacnianie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną

W sytuacji kiedy rodzice, z powodu szeroko rozumianej bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, nie są w stanie zapewnić należytej opieki swoim dzieciom zapewniana jest im opieka w instytucjach pieczy zastępczej. Działania w tym zakresie polegają na czasowym zapewnieniu dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców pieczy zastępczej poprzez umieszczenie w jednej z form rodzinnej pieczy zastępczej, a w przypadku braku takiej możliwości w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W roku 2022 pod opieką Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie pozostawało 97 rodzin zastępczych a w nich 123 dzieci.

Struktura rodzin zastępczych w powiecie grodziskim w roku 2022

Forma pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodzina zastępcza spokrewniona	61	69
Rodzina zastępcza niezawodowa	33	38
Rodzina zastępcza zawodowa	2	7
Rodzinny dom dziecka	1	9
Ogółem	97	123

Na terenie powiatu w roku 2022 nie funkcjonowała rodzina zastępcza zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego.

W trakcie roku sprawozdawczego w rodzinach zastępczych na terenie powiatu grodziskiego umieszczonych zostało 30 dzieci.

Dzieci w pieczy zastępczej umieszczane były najczęściej z powodu: uzależnienia rodziców oraz bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W okresie sprawozdawczym występowały zmiany w ilości rodzin zastępczych. Rozwiązano 35 rodzin (osiemnaście spokrewnionych, szesnaście niezawodowych i jedna zawodowa), natomiast powstały 22 rodziny (dziesięć spokrewnionych, dwanaście niezawodowych) i jeden rodzinny dom dziecka.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań powiatu należy finansowanie działalności rodzin zastępczych.

Świadczenia wypłacone rodzinom zastępczym na utrzymanie dzieci w 2022 r.

Rodzaj świadczenia	Kwota
Pokrycie kosztów utrzymania dziecka	1 236 407,50 zł
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	21 534,55 zł
Jednorazowy dodatek z tytułu przyjmowanego dziecka	6 000,00 zł
Środki finansowe na utrzymanie domu mieszkalnego RDD	48 692,85 zł
Ogółem	1 312 634,90 zł

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu Rodzinny Dom Dziecka, na każde umieszczone dziecko, przysługuje miesięczne świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania. W roku 2022 kwoty te przedstawiały się następująco:

- w rodzinie zastępczej spokrewnionej 746 zł (do maja 2022 r.), 785 zł (od czerwca 2022r.)
- w rodzinie zastępczej niezawodowej, zawodowej i w rodzinnym domu dziecka odpowiednio 1131 zł i 1189 zł
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka niepełnosprawnego 227 zł i 239 zł.

Dodatkowo z środków rządowych w 2022 roku wypłacono:

- dla 93 dzieci przebywających w 71 rodzinach zastępczych dodatek wychowawczy (500+). Łączna kwota wypłaty wyniosła - 215 855,13 zł
- dla 1 dziecka cudzoziemskiego pozostającego w rodzinie zastępczej wypłacono świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w kwocie 3 183,74 zł
- dla 1 dziecka cudzoziemskiego pozostającego w rodzinie zastępczej wypłacono z Funduszu Pomocy Ukrainie – kwotę 709,03 zł.

Mając na uwadze wzmocnienie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w roku 2022 podjęto szereg działań ukierunkowanych na propagowanie i wzmocnienie rodzicielstwa zastępczego takich jak:

- prowadzenie naboru kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej poprzez umieszczenie informacji w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Maz. oraz audycje w lokalnym radio – wynikiem tych działań było zgłoszenie się 12 osób gotowych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w tym 5 małżeństw i 2 osoby indywidualne. Finalnie wydano 12 zaświadczeń kwalifikacyjnych dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
- prowadzenie poradnictwa dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, które potrzebują wsparcia, ukierunkowania i specjalistycznej pomocy – w roku 2022 udzielonych zostało 101 porad;
- prowadzenie grupy na Facebooku dla rodzin zastępczych celem wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy rodzicami zastępczymi wzajemnie oraz pomiędzy PCPR a rodzicami zastępczymi;
- zorganizowanie dla rodziców zastępczych spotkań grupowych o charakterze wspierającym;

- prowadzenie w lokalnych mediach kampanii promującej i zachęcającej do bycia rodzicem zastępczym;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Podejmowane były również różne działania integrujące rodziny zastępcze. Zorganizowany został Piknik Rodzinny z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, spotkanie świąteczne z Mikołajem oraz warsztaty Wielkanocne dla dzieci z rodzin zastępczych. We współpracy przy projekcie społecznym „Szlachetna Paczka” zorganizowano dla wybranych rodzin zastępczych pomoc rzeczową.

W sytuacji braku możliwości umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub innych ważnych względów sąd umieszcza dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W stosunku do dzieci z powiatu grodziskiego takie rozstrzygnięcia sądów również zapadały. Ogółem w roku 2022 w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 65 dzieci z terenu powiatu grodziskiego. Na koniec okresu sprawozdawczego liczba osób umieszczonych w placówkach wynosiła 48.

Na terenie powiatu grodziskiego funkcjonuje jedna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza. Jest ona prowadzona przez Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Inspiracja” w Wólce Grodzkiej. Wg stanu na dzień 31.12.2022 r. przebywało tam 15 wychowanków. Zarządzeniem Starosty Grodzkiego średni miesięczny koszt utrzymania wychowanka w tej placówce na rok 2022 ustalony został na kwotę 5 066,50 zł. Ponadto dzieci z terenu powiatu grodziskiego umieszczane były również w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego oraz rodzinnego na terenie innych powiatów.

Większość osób przebywających w 2022 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej to dzieci i młodzież powyżej 14 roku życia – 34 osoby, co stanowi 52,31 % wszystkich przebywających w placówkach. Czternaście osób ukończyło 18 lat. Zauważyć należy także fakt, iż w instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku 2022 przebywało 11 małoletnich, którzy nie ukończyli 10 lat. Troje z nich jest umieszczonych w rodzinnych formach instytucjonalnej pieczy zastępczej, pięcioro ze względu na stan zdrowia przebywa w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej natomiast troje ze względu na pobyt ze starszym rodzeństwem w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Dla osób usamodzielnianych, które opuściły rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze przyznawano pomoc finansową. Łącznie przyznane zostały środki w wysokości 251 328,58 zł.

Świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków w 2022 roku

Rodzaj świadczenia	po opuszczeniu rodziny zastępczej		po opuszczeniu placówki	
	liczba osób	kwota	liczba osób	kwota
na kontynuowanie nauki	18	80 738,70 zł	23	134 355,88 zł
na usamodzielnienie	1	7 458,00 zł	3	23 517,00 zł
na zagospodarowanie	1	1 695,00 zł	2	3 564,00 zł

Poza finansowym wsparciem wychowankowie rodzin zastępczych oraz placówek otrzymywali również wsparcie w formie niepieniężnej. Pomoc ta polegała na rozmowach, wsparciu emocjonalnym, pokierowaniu do odpowiednich instytucji, sporządzania pism i wniosków (w tym o przydział lokalu z zasobów gminy).

Dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, które nie mają możliwości zamieszkania z rodziną pochodzenia, ani też innej możliwości zamieszkania, Starostwo Powiatu Grodzkiego posiada w swoich zasobach mieszkanie chronione z możliwością umieszczenia w nim do 4 osób. W 2022 roku świadczenie w postaci przyznania miejsca w mieszkaniu chronionym otrzymała jedna osoba usamodzielniana.

CEL STRATEGICZNY NR 3

Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych z terenu powiatu grodzkiego

Jednym z kluczowych problemów społecznych jest niepełnosprawność i długotrwała choroba lub ciężka choroba, która utrudnia, a czasem uniemożliwia sprawne funkcjonowanie w środowisku. W celu łagodzenia skutków tego problemu podejmowany jest szereg działań który w efekcie doprowadzić powinien do wyrównania różnic i zniesienie barier pomiędzy osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym. Oprócz świadczeń finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, udzielanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej, osoby niepełnosprawne wspierane są w formie świadczeń z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej określonych ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. W ramach zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osoby niepełnosprawne mogą korzystać z pomocy finansowej w formie dofinansowania, refundacji lub bezzwrotnej pomocy.

Struktura wsparcia w ramach rehabilitacji społecznej udzielonego w 2022 r.

Rodzaj wsparcia	Liczba osób, które otrzymały wsparcie
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	182
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	15
Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	140
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	54
Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	40
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	82
Ogółem	513

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych w 2022 r.

Nazwa programu	Liczba osób otrzymujących wsparcie				
	POWER	RPO	Fundusz Pracy	PFRON	Razem
Staż	-	1	-	-	1
Szkolenia	-	3	1	-	4
Roboty publiczne	-	-	1	-	1
Prace społecznie użyteczne	-	-	1	-	1
Ogółem	0	4	3	0	7

W celu zwiększenia działań ukierunkowanych na poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych powiat grodzicki realizuje pilotażowy program pn. „Aktywny samorząd” w ramach, którego osoby niepełnosprawne mogą skorzystać w zależności od potrzeb z różnych form wsparcia. Na jego realizację PFRON w roku 2022 przekazał środki finansowe w łącznej wysokości 479 685,00 zł.

W programie złożono 93 wnioski, z czego rozpatrzono pozytywnie 77, w tym w Module I - 29 wniosków i w Module II - 48 wniosków.

Wypłacono dofinansowania:

- w Module I w ramach I i częściowo II transzy środków, łączną kwotę w wysokości 138 387,32 zł dla 21 wniosków,
- w Module II w ramach I i częściowo II transzy środków kwotę w wysokości 121 514,00 zł dla 32 wniosków.

Biorąc pod uwagę fakt, że całościowa realizacja programu upływa z dniem 17 kwietnia 2023 roku dofinansowania wypłacone zostały wnioskodawcom w części zgodnej z wytycznymi programowymi.

Mając na względzie poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych z terenu powiatu grodzickiego w roku 2022 realizowany był rządowy projekt pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Jego celem było zapewnienie osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym lub umiarkowanym wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Na realizację programu powiat grodzicki otrzymał wsparcie z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Funduszu Solidarnościowego w kwocie 1 262 505,00 zł.

Pierwotnie planowano przyznanie usługi – 30 godzin miesięcznie dla wszystkich uczestników

- dla 75 osób niepełnosprawnych:

- 50 ON ze znacznym - w tym 25 osób ze sprzężoną niepełnosprawnością
- 15 ON z umiarkowanym
- 10 dzieci

oraz zatrudnienie 55 asystentów.

W związku z powiększającą się liczbą osób oczekujących na przyznanie usługi, które znajdowały się na liście rezerwowej, PCPR podjęło działania zmierzające do aneksowania zawartej z Wojewodą umowy czego efektem było zwiększenie liczby uczestników Programu

oraz liczby godzin. Zmiany te były możliwe, ponieważ jednostka posiadała zaoszczędzone środki finansowe otrzymane na realizację Programu – planowane było jego uruchomienie od stycznia, a Program realizowany był od marca.

Od września 2022r. Program realizowany był dla 104 osób niepełnosprawnych w następującym podziale:

- 34 ON znaczny – 50 godzin
- 35 ON znaczny sprzężony – 50 godzin
- 23 ON z umiarkowanym – 30 godzin
- 12 dzieci – 30 godzin,

dzięki czemu była możliwość zatrudnienia 80 asystentów.

Z pomocy asystenta osobistego korzystało w 2022 roku 101 osób niepełnosprawnych, w tym:

- 10 dzieci,
- 69 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (w tym 35 w stopniu znacznym sprzężonym),
- 22 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Ogółem zrealizowano 23 242,5 godzin usług asystenckich, z czego:

- 16 887,5 godziny usług dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności
- 3 876 godziny usług dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
- 2 479 godzin usług dla dzieci

Łącznie z przyznanej dotacji wykorzystana została kwota 1 003 543,88 zł.

Program cieszył się dużym zainteresowaniem osób niepełnosprawnych, które dzięki asystentom, mogły liczyć na wsparcie np. w dotarciu w wybrane przez siebie miejsce, załatwieniu spraw urzędowych, nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju instytucjami czy korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.)

Ponadto w roku 2022 Powiat Grodziski podpisał z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowę w sprawie realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ”. Program ten ma na celu wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ) zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. Program realizowany był od sierpnia 2022 r. do stycznia 2023 r. Na jego realizację ze środków PFRON pozyskana została kwota 108 670, 00 zł, natomiast ze środków własnych powiatu oraz gmin przeznaczona została kwota 225 223,14 zł.

Od sierpnia 2022 r. do grudnia 2022 r. z Programu korzystało 38 uczestników. Kwota wykorzystana ze środków PFRON wyniosła 104 020,00 zł, natomiast ze środków powiatu oraz gmin wykorzystano kwotę 223 404,79 zł.

Innym rodzajem działania stanowiącym nową formę wsparcia dla osób niepełnosprawnych z terenu powiatu grodziskiego było podpisanie w grudniu 2022 z PFRON umów:

- na realizację w latach 2022-2026 Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta, którego celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta. - przyznana kwota to 109 543,00 zł

- na realizację w latach 2022-2025 Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie, którego celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych - przyznana kwota to 82 454,00 zł.

W roku 2022 nie było beneficjentów zainteresowanych realizacją tych programów.

Monitorowanie zjawiska niepełnosprawności na lokalnym obszarze odbywa się poprzez działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności działającego przy PCPR, który realizuje zadania z zakresu administracji rządowej jako organ pierwszej instancji w zakresie orzekania o niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności.

W roku 2022 rozpatrzono łącznie 2 130 wniosków mieszkańców powiatu grodziskiego, z czego: 177 to wydane orzeczenia o niepełnosprawności dla dzieci do 16 roku życia, 963 to orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydane dla osób powyżej 16 roku życia, 483 to legitymacje uprawniające do korzystania z ulg, 428 to wydane karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się osobami niepełnosprawnymi, 39 to umorzenia, odstąpienia i zgony oraz 40 to samokontrola odwoławcza.

Mając na względzie potrzeby lokalnej społeczności, na podstawie umowy zawartej pomiędzy Powiatem Grodziskim a Katolickim Stowarzyszeniem Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej, dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, w Milanówku prowadzony jest Dom Rehabilitacyjno – Opiekuńczy. Według stanu na dzień 31.12.2022 r. przebywało w nim 54 podopiecznych. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w roku 2022 wynosił 7 200 zł.

Ponadto realizowane są różne formy dziennego wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną takie jak:

- 1) Środowiskowy Dom Samopomocy KSN AW w Podkowie Leśnej przeznaczony dla osób niepełnosprawnych intelektualnie - w roku sprawozdawczym w zajęciach wspierająco – aktywizujących prowadzonych w tej jednostce brały udział 33 osoby;
- 2) Warsztaty Terapii Zajęciowej w zajęciach których uczestniczą osoby o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w zajęciach tego typu:
 - a) WTZ Przy Domu Rehabilitacyjno-Opiekuńczym w Milanówku - obejmuje rehabilitacją 30 uczestników;
 - b) WTZ prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Malwa Plus w Grodzisku Maz. - prowadzi zajęcia dla 52 uczestników.

Zaznaczyć należy, iż aktualnie brak jest osób oczekujących do przyjęcia na zajęcia w ŚDS oraz WTZ-ach.

W roku 2022 nie były organizowane żadne imprezy integracyjne z udziałem osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, gdyż nadal obowiązywał stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 .

CEL STRATEGICZNY NR 4

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób starszych

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić odpowiedniej niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Na terenie powiatu grodziskiego osoby starsze umieszczane są w Domu Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym oraz w jego filii w Grodzisku Mazowieckim. Według stanu na dzień 31.12.2022 r. w DPS w Izdebnie Kościelnym przebywało ogółem 35 pensjonariuszy. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w tym DPS-ie w roku 2022 wynosił 5 100 zł.

Aby zapobiec wykluczeniu i marginalizacji osób starszych DPS w Izdebnie Kościelnym ponownie (bo po przerwie spowodowanej panującą w kraju pandemią COVID 19) zaczął organizować imprezy okolicznościowe mające na celu integrację osób starszych z otoczeniem. Działania te mają za zadanie zapewnienie seniorom poczucia, że nie są wyłączeni z życia społecznego. W 2022 roku udało się zorganizować takie wydarzenia jak np. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, urodziny mieszkańców, Powitanie lata, Dzień Seniora i Andrzejkę, Spotkanie Wigilijne, koledowanie z seniorami z Mediateki itp.

CEL STRATEGICZNY NR 5

Przeciwdziałanie patologiom społecznym

Jednym z działań w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym jest prowadzenie poradnictwa dla osób, które potrzebują wsparcia, ukierunkowania i specjalistycznej pomocy. Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne świadczone jest osobom i rodzinom mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Z prośbą o udzielenie wsparcia przez specjalistów do PCPR mogą zwracać się wszyscy mieszkańcy powiatu. Kryterium dochodowe nie jest brane pod uwagę, a jedynie potrzeba uzyskania pomocy.

Specjalistyczne wsparcie w roku 2022 r.

Specjalista	Liczba konsultacji	Liczba osób
Psycholog dla osób dorosłych	139	113
Prawnik	43	35
Pedagog/psycholog współpracujący z rodzinami zastępczymi	441	195
Ogółem	623	343

Istotnym elementem przeciwdziałania patologiom społecznym jest zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie. W ramach działań profilaktycznych w roku 2022 podjęto różne inicjatywy będące realizacją omawianego celu strategicznego.

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim otrzymało środki finansowe w kwocie 9 000 zł na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób

stosujących przemoc w rodzinie. W procesie rekrutacji do Programu zostało zgłoszonych 10 osób, zakwalifikowanych zostało 9 mężczyzn i 1 kobieta, jednak tylko 5 uczestników spełniło wymóg 75% i więcej frekwencji, czym spełnili warunek ukończenia Programu. 3 osoby nie zgłosiły się na pierwsze spotkanie. Jeden zakwalifikowany uczestnik zrezygnował z uczestnictwa w programie po dwóch odbytych spotkaniach.

Osoby zakwalifikowane do Programu zostały skierowane do uczestnictwa w ramach Procedury „Niebieskiej Karty” i wskazania konieczności uczestnictwa w Programie przez Zespół Interdyscyplinarny lub też przedstawiciela służb realizujących procedurę.

2. Do wszystkich instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie przekazany został informator na rok 2022 zawierający dane teled adresowe jednostek organizacyjnych i organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu grodziskiego w obszarze przeciwdziałania przemocy.
3. Na tablicach ogłoszeń w siedzibie PCPR na bieżąco zamieszczane były informacje o szkoleniach, dyżurach specjalistów, możliwościach skorzystania z bezpłatnych porad świadczonych przez specjalistów oraz organizacje i instytucje zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
4. W celu zapewnienia mieszkańcom powiatu grodziskiego wsparcia w zakresie interwencji kryzysowej oraz brakiem możliwości wykorzystania własnej infrastruktury, Uchwałą nr 354/XLI/22 z dnia 24 lutego 2022 r., Rada Powiatu Grodziskiego wyraziła zgodę na powierzenie tego zadania Powiatowi Pruszkowskiemu. Na podstawie zawartego między powiatami porozumienia od 01.05.2022 r do 31.12.2022 r., w uzasadnionych sytuacjach, dla dwóch osób będących w kryzysie zapewnione zostało schronienie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej funkcjonującym w ramach Zespołu Ośrodków Wsparcia w Piastowie. Opłatę za powierzenie zadania ustalono na kwotę 4 800, 00 zł za każdy miesiąc trwania umowy, natomiast opłata za pełny miesięczny pobyt jednej osoby umieszczonej w OIK określona została w wysokości 3 100,00 zł, przy czym ma ona być ponoszona proporcjonalnie do faktycznych dni pobytu danej osoby. W roku sprawozdawczym nikt nie miał konieczności skorzystania z tego rodzaju wsparcia.

W celu zwiększenia świadomości w środowiskach lokalnych na temat ochrony zdrowia psychicznego na stronach internetowych instytucji realizujących Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego zamieszczony został informator o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Powiecie Grodziskim.

CEL STRATEGICZNY NR 6

Rozwój zasobów ludzkich

Jednym z aspektów służących poprawie życia lokalnej społeczności jest podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w środowisku oraz udzielających wsparcia. Mając to na względzie pracownicy podnoszą swoje kwalifikacje w ramach studiów podyplomowych, a także uczestniczą w bezpłatnych konferencjach, szkoleniach i seminariach organizowanych przez mazowieckie centrum polityki społecznej. Ponadto w miarę posiadanych przez jednostkę środków finansowych uczestniczą w odpowiednich szkoleniach i warsztatach płatnych.

W ramach podnoszenia kwalifikacji kadry realizującej zadania z zakresu pomocy społecznej pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim w roku 2022 wzięli udział między innymi w następujących szkoleniach (konferencjach, seminariach):

- „Tworzenie planu pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej oraz programu usamodzielnianego wychowanka – jak to robić prawidłowo”
- „KPA dla początkujących w pracy jst”
- „Współpraca instytucji z cudzoziemcami”
- „Opłata za pobyt dziecka w pieczy zastępczej”
- „Kodeks postępowania administracyjnego bez tajemnic”
- „Bezpieczeństwo pracowników socjalnych”
- „Piecza zastępcza w obliczu zmian i nowych wyzwań”
- „Praca koordynatora pieczy zastępczej z rodziną zastępczą w kryzysie (spokrewnioną, niezawodową, prowadzącą rodzinne domy dziecka)”
- „Symptomy wykorzystywania seksualnego dzieci i młodzieży”
- „Zagrożenia w cyberprzestrzeni dzieci i młodzieży”
- „Radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych”
- „Dialog motywujący”
- „Metody pracy i komunikacji z seniorami z zaburzeniami psychicznymi i zespołami otępiennymi”
- „Postępowanie i egzekucja świadczeń nienależnie pobranych”
- „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”
- „Nowe postępowanie w sprawach nieletnich. Szkolenie dla kuratorów, pracowników PCPR, OPS, Policji. Aspekty psychologiczne i prawne”
- „Mazowieckie Forum Społeczne”
- „Ustawa o postępowaniach w sprawach nieletnich”
- „Procedura odbierania dziecka – rola poszczególnych instytucji”
- „Piecza zastępcza w obliczu zmian i nowych wyzwań”
- „TBRI – Interwencja relacyjna oparta na zaufaniu”
- „Skuteczne techniki komunikacji interpersonalnej”
- Kongres „Wychowanie trwa wiecznie – Rodzina źródłem dobra”
- „Uchodźcy i uchodźczynie oraz migranci i migrantki w systemie wsparcia publicznego w Polsce”
- „Myśli samobójcze dzieci i młodzieży”
- „Praca z dziećmi przejawiającymi zaburzenia emocjonalne, zachowania. Depresja u dzieci i młodzieży”
- „Wczesne wykrywanie/rozpoznawanie syndromów dziecka krzywdzonego”
- „Doskonalenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stwarzających trudności wychowawcze”.

W ramach działań w zakresie szkoleń i warsztatów dla osób zagrożonych patologiami i wykluczeniem społecznym w roku 2022 dla rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zorganizowane zostały warsztaty umiejętności wychowawczych. Uczestniczyło w nich 11 osób.

III. PODSUMOWANIE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wskazuje przede wszystkim kierunki działań w sferze poprawy warunków życia i funkcjonowania mieszkańców powiatu grodziskiego. Analizując dane przekazane przez poszczególne podmioty uczestniczące w realizacji zadań strategicznych można stwierdzić, że większość założonych kierunków działań zostało zrealizowanych lub są w trakcie realizacji. Reasumując, działania podejmowane w ramach realizacji poszczególnych celów operacyjnych przyczyniają się do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych.

Sporządziła: Katarzyna Dłuska

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

**Państwowe Gospodarstwo
Wodne
Wody Polskie**
Nadzór Wodny w Grodzisku
Mazowieckim
Ul Romualda Traugutta 4a
05-825 Grodzisk Mazowiecki

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH NA TERENIE
NADZORU WODNEGO W GRODZISKU MAZOWIECKIM
NA OBSZARACH POWIATÓW GRODZISKI, PRUSZKOWSKI,
WARSZAWSKI ZACHODNI, SOCHACZEWSKI, PIASECZYŃSKI,
NOWODWORSKI, m. st. WARSZAWA
ZA ROK 2022**

Grodzisk Mazowiecki czerwiec 2023 r.

Spis treści:

- 1. Podstawa prawna sprawozdania.**
- 2. Obszar działania Nadzoru Wodnego wraz z mapą i krótką charakterystyką.**
- 3. Zestawienie gmin znajdujących się na terenie działania Nadzoru Wodnego.**
- 4. Zakres prac wykonanych na terenie działania Nadzoru Wodnego.**
- 5. Ilość i rodzaj spraw prowadzonych przez Nadzór Wodny.**
- 6. Pozostałe informacje.**

1. Podstawa prawna sprawozdania.

W związku z obowiązkiem wynikającym z zapisów art. 250 ust. 10 ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625) przedstawiam Radzie Powiatu (Miasta) roczne sprawozdanie z działań podejmowanych w roku 2022, na terenie powiatów grodziski, pruszkowski, warszawski zachodni, sochaczewski, piaseczyński, nowodworski, m. st. Warszawa przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, Zarząd Zlewni w Łowiczu, Nadzór Wodny w Grodzisku Mazowieckim.

Do podstawowych zadań Nadzoru Wodnego należy w szczególności:

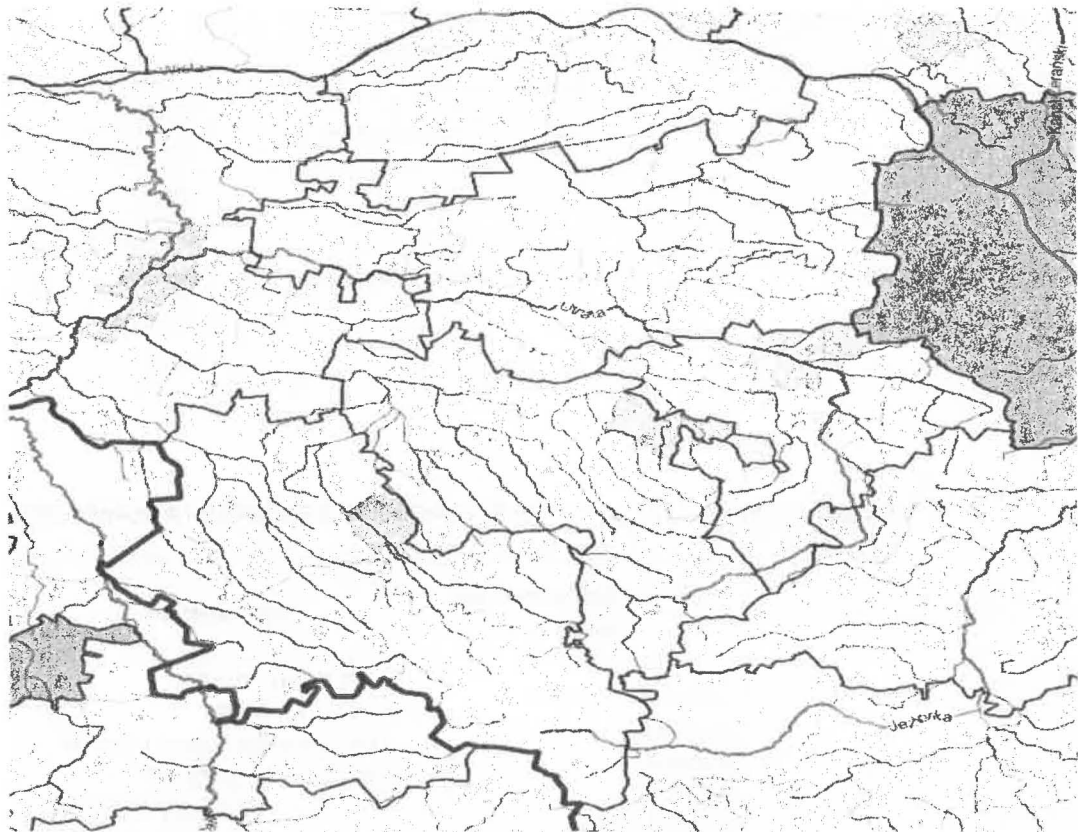
- a) prowadzenie Biura Obsługi Klienta (BOK) oraz biura podawczego w zakresie właściwości nadzoru wodnego,
- b) prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie zgłoszeń wodnoprawnych,
- c) prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących zwolnienia od zakazu grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych,
- d) załatwianie skarg i wniosków, oraz prowadzenie ich rejestru,
- e) monitorowanie sytuacji na rzekach i ciekach naturalnych oraz informowanie Zarządu Zlewni o zagrożeniach w sytuacji wystąpienia ekstremalnych zjawisk hydrologicznych, prowadzenie współpracy z Centrum Operacyjnym Ochrony Przeciwpowodziowej RZGW,
- f) opiniowanie przekroczenia cieków, przepustów, lokalizacji budynków, wylotów z kanalizacji, stawów, ujęć wody, zbiorników wodnych i innych obiektów,
- g) dokonywanie okresowych przeglądów wód i urządzeń wodnych,
- h) współudział w przygotowywaniu planu w zakresie utrzymania wód, urządzeń wodnych, usuwania szkód oraz uzyskiwania wymaganych prawem decyzji pozwalających na prowadzenie prac utrzymaniowych,
- i) dokonywanie odczytów wskazań urządzeń pomiarowych,
- j) utrzymywanie i eksploatacja urządzeń wodnych oraz cieków naturalnych będących własnością Skarbu Państwa - PGW Wody Polskie oraz ich nadzór nad realizacją prac wykonywanych przez firmy zewnętrzne,
- k) współpraca z jednostkami samorządowymi oraz organami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska i gospodarkę wodną w zakresie właściwości nadzoru wodnego,
- l) zapewnienie oznakowania, utrzymywania i kontroli szlaków żeglugowych na śródlądowych drogach wodnych,
- m) współudział w zakresie nadzoru nad wykonywaniem obowiązków użytkowników obwodów rybackich,
- n) współpraca w akcji powodziowej i szacowaniu szkód powodziowych,
- o) administrowanie obiektami nadzoru wodnego.

2. Obszar działania Nadzoru Wodnego wraz z mapą i krótką charakterystyką.

Nadzór Wodny w Grodzisku Mazowieckim obejmuje swoim zasięgiem głównie powiat grodziski, pruszkowski, warszawski zachodni, a także część powiatu sochaczewskiego, piaseczyńskiego, nowodworskiego oraz m. st. Warszawy. Całkowita powierzchnia obszaru objęta zasięgiem NW w Grodzisku Mazowieckim wynosi 1373,29409 km².

Długość cieków na terenie administrowanym przez NW w Grodzisku Mazowieckim wynosi 358,835 km, długość wałów przeciwpowodziowych wynosi 12,558 km, na terenie NW w Grodzisku Mazowieckim znajdują się 2 pompownie, 16 obiektów piętrzących (jaz).

3. Zestawienie gmin znajdujących się na terenie działania Nadzoru Wodnego.

Zarząd Zlewni	Nadzór Wodny	Powiat	Gmina
Zarząd Zlewni w Łowiczu	Grodzisk Mazowiecki	grodziski	Milanówek
			Podkowa Leśna
			Baranów
			Grodzisk Mazowiecki
			Żabia Wola
		pruszkowski	Piastów
			Pruszków
			Nadarzyn
			Raszyn
			Michałowice
		warszawski zachodni	Brwinów
			Błonie
			Izabelin
			Kampinos
			Leszno
		sochaczewski	Ożarów Mazowiecki
			Stare Babice
			m. Sochaczew
			Sochaczew
			Brochów
			Teresin

		<i>piaseczyński</i>	<i>Lesznowola</i>
		<i>nowodworski</i>	<i>Leoncin</i>
			<i>Czosnów</i>
		<i>m. st. Warszawa</i>	<i>Ursus</i>
			<i>Bemowo</i>
			<i>Bielany</i>
			<i>Ursynów</i>
			<i>Wola</i>

4. Zakres prac wykonanych na terenie działania NW w Grodzisku Mazowieckim.

L.p.	Gmina/Miasto	Nazwa zrealizowanego zadania	Opis zadania	Wartość wykonanych prac
1	<i>Brochów, Brwinów</i>	<i>Utrzymanie wałów przeciwpowodziowych prawego i lewego na rzece Kanał Kromnowski oraz wału na rzece Rokitnicy Starej na całych długościach.</i>	<i>Prace mające na celu wykoszenie wałów przeciwpowodziowych prawego i lewego na rzece Kanał Kromnowski oraz wału na rzece Rokitnicy Starej na całych długościach (dwukrotna konserwacja).</i>	<i>97 454,36 zł.</i>
2	<i>Brochów</i>	<i>Obsługa i eksploatacja przepompowni Tułowice.</i>	<i>Wykoszenie dna zbiornika. Konserwacja ujściowego odcinka rzeki Kanał Łasica w km (0+000 – 0+155 i 0+311 do 0+361).</i>	<i>14 509,08 zł.</i>
3	<i>Brochów, Leoncin, Czosnów</i>	<i>Obsługa budowli piętrzących na terenie Nadzoru Wodnego w Grodzisku Mazowieckim.</i>	<i>Prace mające na celu oczyszczenie terenu wokół budowli oraz bieżą konserwacja na rzece Kanał Łasica.</i>	<i>69 717,38 zł.</i>
4	<i>Brochów</i>	<i>Konserwacja i naprawa przepustów wałowych na rz. Kanał Kromnowski</i>	<i>Wymiana gum uszczelniających przepusty wałowe. Konserwacja klap przepustowych wraz z malowaniem farbą antykorozyjną. Wykoszenie roślinności w okolicach przepustów wałowych oraz usunięcie namułu nagromadzonego w przepustach.</i>	<i>4920,40 zł.</i>
5	<i>Pruszków</i>	<i>Ocena stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowli piętrzących - jaz zlokalizowany na rzece Utrata w jej km 47+420 w Pruszkowie</i>	<i>Wykonanie oceny stanu technicznego celem przeprowadzenia prac remontowych jazu w km. rzeki Utraty 47+420 w miejscowości Pruszków.</i>	<i>15 768,60 zł.</i>

6	Lesznowola, Żabia Wola, miasto Pruszków	Utrzymanie rz. Utrata (km 33+880 – 34+000; 43+520 - 49+304; 55+000 - 62+000, 62+000 - 71+000; 72+370 - 74+426)	Prace mające na celu wykoszenie cieków oraz jego udrożnienie w km. (33+880 – 34+000; 43+520 - 49+304; 55+000 - 62+000, 62+000 - 71+000; 72+370 - 74+426).	181 603,03 zł.
7	Teresin	Utrzymanie rz. Teresinka (km 0+000-3+330, 3+380- 4+440, 4+640-5+200, 6+125- 6+615, 7+150-7+240, 8+720- 9+263)	Prace mające na celu wykoszenie cieków oraz jego udrożnienie w km. (0+000- 3+330, 3+380-4+440, 4+640- 5+200, 6+125-6+615, 7+150- 7+240, 8+720-9+263).	65 761,70 zł
8	miasto Pruszków, Raszyn, Lesznowola	Utrzymanie rz. Raszynki (km 0+000 - 0+290, 4+225 - 16+993)	Prace mające na celu wykoszenie cieków oraz jego udrożnienie w km. (0+000 - 0+290, 4+225 - 16+993).	116 372,75 zł.
9	Brwinów, Nadarzyn, Michałowice	Utrzymanie rz. Zimna Woda (km 0+000-8+400, 11+000- 11+500, 13+800-14+300, 15+000-15+500, 19+200- 19+700)	Prace mające na celu wykoszenie cieków oraz jego udrożnienie w km (0+000- 8+400, 11+000-11+500, 13+800-14+300, 15+000- 15+500, 19+200-19+700).	82 068,02 zł.
10	miasto Pruszków	Utrzymanie rz. Żbikówki (km 0+000 - 4+100)	Prace mające na celu wykoszenie cieków oraz jego udrożnienie w km. (0+000 - 4+100) oraz zabudowa wyrw w km (3+080-3+380).	97 174,13 zł.
11	Teren zasięgu administrowania Nadzoru Wodnego w Grodzisku Mazowieckim	Rozbiórka tam bobrowych i zatorów na ciekach na terenie Nadzoru Wodnego w Grodzisku Mazowieckim	Prace interwencyjne mające na celu udrożnienie cieków z przetamowań , zatorów rzecznych oraz tam bobrowych.	59 040,00 zł.

5. Liczba spraw wpływających i prowadzonych przez Nadzór Wodny.

Podstawa prawna: Prawo wodne z 20 lipca 2017 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625)

Kwartał	Zgody wodnoprawne na podstawie art. 397 ust. 3 pkt 3 (w związku z art. 240 ust. 5 pkt 1)	Ilość spraw wpływających do NW (wnioski, skargi, inne)
I	24	182
II	36	214

III	28	148
IV	44	169
ROZNE	132	713

6. Pozostałe informacje.

- Brak dodatkowych informacji.

KIEROWNIK

Dariusz Chojewski

**Państwowe Gospodarstwo
Wodne
Wody Polskie**
Nadzór Wodny w Grójcu
ul. Laskowa 6
05-600 Grójec

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH NA TERENIE
NADZORU WODNEGO W GRÓJCU
NA OBSZARACH POWIATÓW GRÓJECKIEGO, PIASECZYŃSKIEGO,
ŻYRARDOWSKIEGO, BIAŁOBRZESKIEGO, RAWSKIEGO,
GRODZISKIEGO
ZA ROK 2022**

26 czerwiec 2023 rok

Spis treści:

- 1. Podstawa prawna sprawozdania.**
- 2. Obszar działania Nadzoru Wodnego wraz z mapą i krótką charakterystyką.**
- 3. Zestawienie gmin znajdujących się na terenie działania Nadzoru Wodnego.**
- 4. Zakres prac wykonanych na terenie działania Nadzoru Wodnego.**
- 5. Ilość i rodzaj spraw prowadzonych przez Nadzór Wodny.**
- 6. Pozostałe informacje.**

1. Podstawa prawna sprawozdania.

W związku z obowiązkiem wynikającym z zapisów art. 250 ust. 10 ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj: Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.) przedstawiam Radzie Powiatu roczne sprawozdanie z działań podejmowanych w roku 2022, na terenie powiatów grójeckiego, żyrardowskiego, piaseczyńskiego, białobrzesckiego, rawskiego i grodziskiego przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, Zarząd Zlewni w Warszawie, Nadzór Wodny w Grójcu.

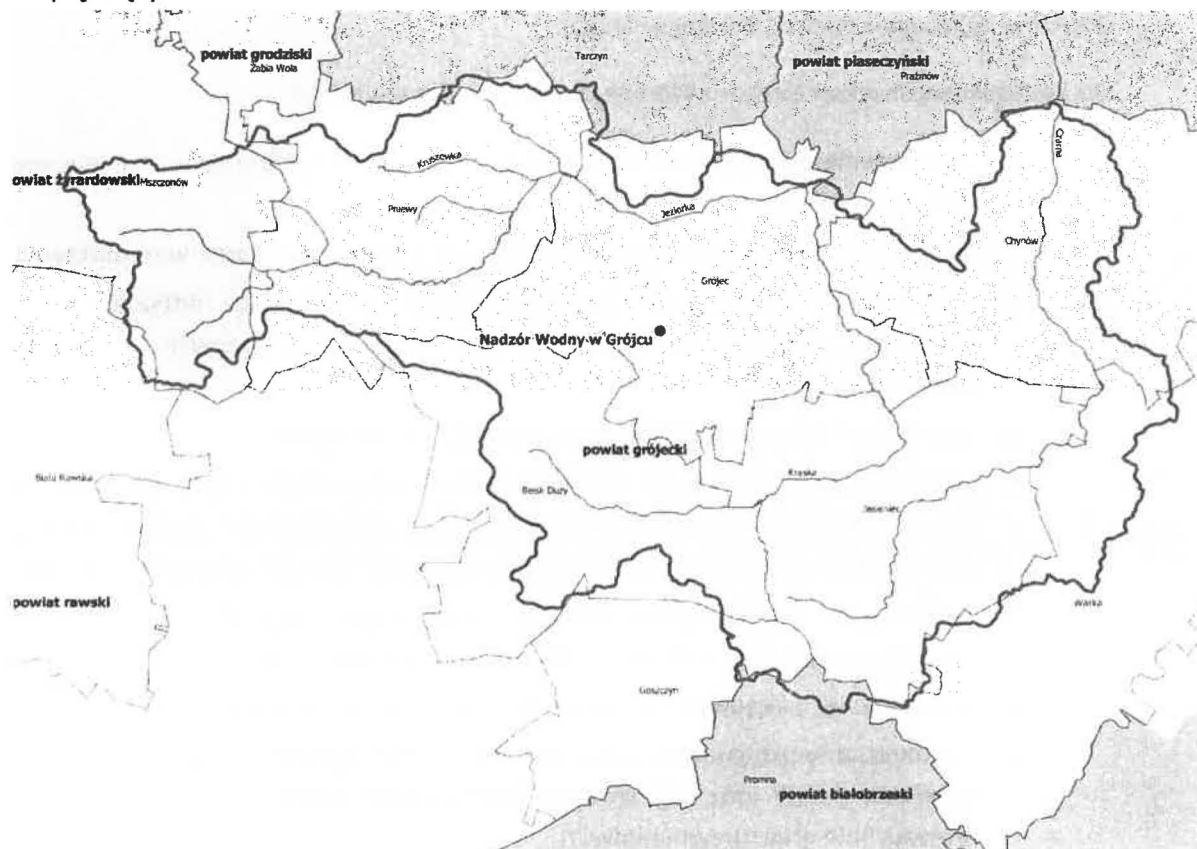
Do podstawowych zadań Nadzoru Wodnego należy w szczególności:

- a) prowadzenie Biura Obsługi Klienta (BOK) oraz biura podawczego w zakresie właściwości nadzoru wodnego,
- b) prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie zgłoszeń wodnoprawnych,
- c) prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących zwolnienia od zakazu grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych,
- d) załatwianie skarg i wniosków, oraz prowadzenie ich rejestru,
- e) monitorowanie sytuacji na rzekach i ciekach naturalnych oraz informowanie Zarządu Zlewni o zagrożeniach w sytuacji wystąpienia ekstremalnych zjawisk hydrologicznych, prowadzenie współpracy z Centrum Operacyjnym Ochrony Przeciwpowodziowej RZGW,
- f) opiniowanie przekroczenia cieków, przepustów, lokalizacji budynków, wylotów z kanalizacji, stawów, ujęć wody, zbiorników wodnych i innych obiektów,
- g) dokonywanie okresowych przeglądów wód i urządzeń wodnych,
- h) współudział w przygotowywaniu planu w zakresie utrzymania wód, urządzeń wodnych, usuwania szkód oraz uzyskiwania wymaganych prawem decyzji pozwalających na prowadzenie prac utrzymaniowych,
- i) dokonywanie odczytów wskaźników urządzeń pomiarowych,
- j) utrzymywanie i eksploatacja urządzeń wodnych oraz cieków naturalnych będących własnością Skarbu Państwa - PGW Wody Polskie oraz ich nadzór nad realizacją prac wykonywanych przez firmy zewnętrzne,
- k) współpraca z jednostkami samorządowymi oraz organami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska i gospodarkę wodną w zakresie właściwości nadzoru wodnego,
- l) zapewnienie oznakowania, utrzymywania i kontroli szlaków żeglugowych na śródlądowych drogach wodnych,
- m) współudział w zakresie nadzoru nad wykonywaniem obowiązków użytkowników obwodów rybackich,
- n) współpraca w akcji powodziowej i szacowaniu szkód powodziowych,
- o) administrowanie obiektami nadzoru wodnego.

2. Obszar działania Nadzoru Wodnego wraz z mapą i krótką charakterystyką.

Nadzór Wodny w Grójcu obejmuje swoim zasięgiem głównie powiat grójecki i żyrardowski, a także część powiatu białobrzeskiego, piaseczyńskiego, grodzkiego i rawskiego. Całkowita powierzchnia obszaru objęta zasięgiem NW w Grójcu wynosi 518,6 km².

Długość cieków na terenie administrowanym przez NW w Grójcu wynosi 208 km, ilość obiektów piętrzących – 13 sztuk.

3. Zestawienie gmin znajdujących się na terenie działania Nadzoru Wodnego.

Zarząd Zlewni	Nadzór Wodny	Powiat	Gmina
Zarząd Zlewni w Warszawie	w Grójcu	grójecki	Belsk Duży
			Chynów
			Goszczyn
			Grójec
			Jasieniec
			Pniewy
			Warka
		żyrardowski	Mszczonów
		piaseczyński	Tarczyn
			Próżnów
		białobrzeski	Promna
grodzki	Żabia Wola		
rawski	Biała Rawska		

4. Zakres prac wykonanych na terenie działania NW w Grójcu.

L.p.	Gmina	Nazwa zrealizowanego zadania	Opis zadania	Wartość wykonanych prac
1	Chynów, Warka, Jasieniec	Utrzymanie wód rzeki Czarnej w km 8+050-9+9970, 10+090-15+360, 15+410-15+550, 27+600-32+420	Zapewnienia bezpiecznego spływu wód i lodów w normalnych warunkach hydrologicznych.	100,29 tys. zł
2	Grójec, Jasieniec, Belsk Duży	Utrzymanie wód rzeki Kraski w km 9+200-15+500 oraz 18+215-21+425	Zapewnienia bezpiecznego spływu wód i lodów w normalnych warunkach hydrologicznych.	106,59 tys. zł
3.	Grójec, Belsk Duży	Utrzymanie wód rzeki Molnicy w km 11+000-14+540 i 14+645-15+640	Zapewnienia bezpiecznego spływu wód i lodów w normalnych warunkach hydrologicznych.	28,99 tys. zł
4.	Jasieniec	Utrzymanie wód rzeki Kanał czarna-Kraska w km 0+000-2+500	Zapewnienia bezpiecznego spływu wód i lodów w normalnych warunkach hydrologicznych.	18,10 tys. zł
5.	Chynów	Interwencyjna naprawa pokładu jazu na rz. Czarna	Naprawa pokładu jazu na rzece Czarna	4,99 tys. zł
6.	Chynów, Jasieniec, Belsk Duży	Zewnętrzna obsługa budowli piętrzących na rzekach Czarna, Kraska, Kanał Czarna-Kraska	Piętrzenie śródlądowych wód płynących na rzekach Czarna, Kraska, Kanał Czarna-Kraska	18.61 tys. zł
7.	Chynów, Grójec, Belsk Duży, Jasieniec, Warka, Mszczonów	Rozbiórka tam bobrowych na rz. Kraska, Jeziorka, Molnica, Czarna	Zapewnienia bezpiecznego spływu wód i lodów w normalnych warunkach hydrologicznych.	31,32 tys. zł

5. Liczba spraw wpływających i prowadzonych przez Nadzór Wodny.

Podstawa prawna: Prawo wodne z 20 lipca 2017 r.(tj: Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.)

Kwartał	Zgody wodnoprawne na podstawie art. 397 ust. 3 pkt 3 (w związku z art. 240 ust. 5 pkt 1)	Ilość spraw wpływających do NW (wnioski, skargi, inne)
I	8 sztuk	84 sztuki
II	7 sztuki	77 sztuk
III	8 sztuk	79 sztuk
IV	3 sztuk	54 sztuk
ROCZNIE	26 sztuk	294 sztuk

6. Pozostałe informacje.

W roku 2022 na terenie działania Nadzoru Wodnego w Grójcu w ramach utrzymania wód przez podmioty korzystające z wód wykonano roboty utrzymaniowe na ciekach (partycypacja rzeczowa). Utrzymanie wód – prace utrzymaniowe cieków przez podmioty korzystające (firmy, osoby prywatne oraz gminy) wykonywane są na podstawie wydanych decyzji pozwoleń wodnoprawnych i zawartych w nich obowiązków.

W ramach utrzymania wód przez podmioty korzystające z wód wykonano prace utrzymaniowe na następujących ciekach:

<i>Nazwa rzeki</i>	<i>Rozmiar rzeczowy (km)</i>
<i>Kraska</i>	<i>3,47</i>
<i>Czarna</i>	<i>1,48</i>
<i>Molnica</i>	<i>8,28</i>
<i>Kruszewka</i>	<i>0,25</i>
<i>Jeziorka</i>	<i>0,88</i>
RAZEM	14,36

W roku 2022 odnotowano zjawiska wezbrań wód w czwartym kwartale roku.

KIEROWNIK

Zbigniew Szczepański

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

**Państwowe Gospodarstwo
Wodne
Wody Polskie**
Nadzór Wodny w Sochaczewie
ul. Piłsudskiego 69
96-500 Sochaczew

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH NA TERENIE
NADZORU WODNEGO W SOCHACZEWIE
NA OBSZARACH POWIATÓW SOCHACZEWSKIEGO,
ŻYRARDOWSKIEGO, GRODZISKIEGO MAZOWIECKIEGO,
ŁOWICKIEGO, SKIERNIEWICKIEGO, PIASECZYŃSKIEGO,
ZA ROK 2022**

Sochaczew, czerwiec 2023 rok

Spis treści:

- 1. Podstawa prawna sprawozdania.**
- 2. Obszar działania Nadzoru Wodnego wraz z mapą i krótką charakterystyką.**
- 3. Zestawienie gmin znajdujących się na terenie działania Nadzoru Wodnego.**
- 4. Zakres prac wykonanych na terenie działania Nadzoru Wodnego.**
- 5. Ilość i rodzaj spraw prowadzonych przez Nadzór Wodny.**
- 6. Pozostałe informacje.**

1. Podstawa prawna sprawozdania.

W związku z obowiązkiem wynikającym z zapisów art. 250 ust. 10 ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 ze zm.) przedstawiam Radzie Powiatu (Miasta) roczne sprawozdanie z działań podejmowanych w roku 2022, na terenie powiatów sochaczewskiego, żyrardowskiego, grodzkiego mazowieckiego, łowickiego, skierniewickiego, piaseczyńskiego przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, Zarząd Zlewni w Łowiczu, Nadzór Wodny w Sochaczewie.

Do podstawowych zadań Nadzoru Wodnego należy w szczególności:

- a) prowadzenie Biura Obsługi Klienta (BOK) oraz biura podawczego w zakresie właściwości nadzoru wodnego,
- b) prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie zgłoszeń wodnoprawnych,
- c) prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących zwolnienia od zakazu groduczenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych,
- d) załatwianie skarg i wniosków, oraz prowadzenie ich rejestru,
- e) monitorowanie sytuacji na rzekach i ciekach naturalnych oraz informowanie Zarządu Zlewni o zagrożeniach w sytuacji wystąpienia ekstremalnych zjawisk hydrologicznych, prowadzenie współpracy z Centrum Operacyjnym Ochrony Przeciwpowodziowej RZGW,
- f) opiniowanie przekroczenia cieków, przepustów, lokalizacji budynków, wylotów z kanalizacji, stawów, ujęć wody, zbiorników wodnych i innych obiektów,
- g) dokonywanie okresowych przeglądów wód i urządzeń wodnych,
- h) współudział w przygotowywaniu planu w zakresie utrzymania wód, urządzeń wodnych, usuwania szkód oraz uzyskiwania wymaganych prawem decyzji pozwalających na prowadzenie prac utrzymaniowych,
- i) dokonywanie odczytów wskazań urządzeń pomiarowych,
- j) utrzymywanie i eksploatacja urządzeń wodnych oraz cieków naturalnych będących własnością Skarbu Państwa - PGW Wody Polskie oraz ich nadzór nad realizacją prac wykonywanych przez firmy zewnętrzne,
- k) współpraca z jednostkami samorządowymi oraz organami odpowiedzialnymi za ochronę środowiska i gospodarkę wodną w zakresie właściwości nadzoru wodnego,
- l) zapewnienie oznakowania, utrzymywania i kontroli szlaków żeglugowych na śródlądowych drogach wodnych,
- m) współudział w zakresie nadzoru nad wykonywaniem obowiązków użytkowników obwodów rybackich,
- n) współpraca w akcji powodziowej i szacowaniu szkód powodziowych,
- o) administrowanie obiektami nadzoru wodnego.

2. Obszar działania Nadzoru Wodnego wraz z mapą i krótką charakterystyką.

Nadzór Wodny w Sochaczewie obejmuje swoim zasięgiem powiaty sochaczewski, żyrardowski, grodziski mazowiecki, a także część powiatu łowickiego, skierniewickiego, piaseczyńskiego. Całkowita powierzchnia obszaru objęta zasięgiem Nadzoru Wodnego w Sochaczewie wynosi ok. 1042 km².

Na terenie administrowanym przez Nadzór Wodny w Sochaczewie długość cieków wynosi 324,503 km, długość wałów przeciwpowodziowych wynosi 9335 km. Zasięg działania określony jest granicami wododziałów zlewni rzeki Bzury na odcinku od ujścia Bzury do Wisły do ujścia rzeki Rawki do Bzury, a w tym zlewnie rzeki Bzury, Pisi Gągolini i mniejszych dopływów wpadających do nich.

3. Zestawienie gmin znajdujących się na terenie działania Nadzoru Wodnego w Sochaczewie.

Zarząd Zlewni	Nadzór Wodny	Powiat	Gmina (lub część gminy)
Łowicz	Sochaczew	Sochaczew	Młodzieszyn
			Łłów
			Rybno
			Gm. Sochaczew
			Miasto Sochaczew
			Nowa Sucha
			Brochów
			Teresin
		Żyrardów	Bolimów
			Wiskitki
			Miasto Żyrardów
			Radziejowice
		Grodzisk Mazowiecki	Mszczonów
			Baranów
			Jaktorów
			Gmina Grodzisk Mazowiecki
			Żabia Wola
		Łowicz	Kocierzew Południowy
Skierniewice	Bolimów		
Piaseczno	Tarczyn		

4. Zakres prac wykonanych na terenie działania Nadzoru Wodnego w Sochaczewie oraz zakres prac projektowych na terenie działania Nadzoru Wodnego w Sochaczewie

L.p.	Gmina	Nazwa zrealizowanego zadania	Opis zadania	Wartość wykonanych prac
1.	Radziejowice Mszczonów, Nowa Sucha, Sochaczew, Miasto Żyrardów, Jaktorów, Grodzisk Mazowiecki, Rybno, Wiskitki Młodzieszyn	Prace interwencyjne na rzekach i kanałach na terenie działania Zarządu Zlewni w Łowiczu	Prace polegające na rozbiórce tam bobrowych, rozbiórce zatorów na rzekach, usunięciu drzew oraz naprawy ubytków w skarpie wału	59 040,00 brutto
2.	Nowa Sucha, Wiskitki, Puszcza Mariańska	Utrzymanie rzeki Sucha Prawa	Podstawowe roboty utrzymaniowe związane z udrożnieniem przepływu wód w korycie rzeki	116 633,52 brutto

3.	Wiskitki	Utrzymanie rzeki Sucha Lewa	Podstawowe roboty utrzymaniowe związane z udrożnieniem przepływu wód w korycie rzeki	90 956,04 brutto
4.	Brochów Młodzieszyn	Utrzymanie wałów prawych i lewego rzeki Bzury	Prace konserwacyjne dotyczące utrzymania wałów przeciwpowodziowych rzeki Bzury w celu zapewnienia swobodnego przepływu i spływu wód oraz zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej.	47 401,20 brutto
5.	Młodzieszyn	Interwencyjne usuwanie zatorów z koryta rzeki Bzura	Prace polegające na rozbiórce tam bobrowych, rozbiórce zatorów na rzekach, usunięciu drzew	9 517,74 brutto
6.	Brochów Młodzieszyn	Wykonanie prac zabezpieczających prawy wał rzeki Bzury	Prace polegające na zabezpieczeniu wału przeciwpowodziowego rzeki Bzury	2 348 295,42 brutto

5. Ilość spraw wpływających i prowadzonych przez Nadzór Wodny

Podstawa prawna: Prawo wodne z 20 lipca 2017 r. t.j. Dz. U. 2022 poz. 2625 ze zm.

Kwartał	Zgody wodnoprawne na podstawie art. 397 ust. 3 pkt 3 (w związku z art. 240 ust. 5 pkt 1)	Ilość spraw wpływających do NW (wnioski, skargi, inne)
I	14	218
II	15	252
III	19	274
IV	27	236
ROCZNIE	75	980

6. Pozostałe informacje.

W 2022r. na terenie działania Nadzoru Wodnego w Sochaczewie wystąpiły lokalne podtopienia spowodowane wystąpieniem wód z koryt rzek.

Dodatkowo przeprowadzone zostały wizje terenowe wynikające ze zgłoszeń telefonicznych, e-mailowych, a także wpływającej korespondencji (występowanie tam bobrowych, wiatrołomów, przetamowań, niedrożności systemu drenarskiego oraz niszczenia urządzeń wodnych np. rowów, stawów)

PROJEKT

UCHWAŁA NR
RADY POWIATU GRODZISKIEGO
z dnia2023 r.

w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w najem powierzchni Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim.

Na podstawie art. 12 pkt 8 lit. a) i pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1526, z późn. zm.) oraz art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 991, z późn. zm.) oraz § 18 ust. 3 lit. b) Statutu Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II nadanego uchwałą Nr 427/XLVIII/22 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 27 października 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2022 r., poz. 11347), Rada Powiatu Grodziskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Rada Powiatu Grodziskiego wyraża zgodę na oddanie w najem na okres jednego roku, pomieszczeń o łącznej powierzchni 68,00 m² usytuowanych na I piętrze w bloku „E” Szpitala Zachodniego na rzecz dotychczasowego najemcy - Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie - z przeznaczeniem na jego działalność, z zastrzeżeniem, że wynajęcie pomieszczeń nie będzie odbywać się kosztem statutowej działalności Szpitala i nie będzie miało wpływu na jego prawidłowe funkcjonowanie.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodziskiego i Dyrektorowi Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Hanna Liszewska
RADCA PRAWNY
(WA 1755)

Uzasadnienie do projektu Uchwały Nr

Rady Powiatu Grodzkiego

z dnia 2023 r.

w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w najem powierzchni Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim.

Dyrektor Szpitala Zachodniego zwróciła się do Rady Powiatu Grodzkiego o wyrażenie zgody w formie uchwały na oddanie w najem na okres jednego roku (począwszy od dnia 1 października 2023 r.) pomieszczeń Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim dotychczasowemu najemcy, tj. Regionalnemu Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie (dalej: „RCKiK”).

Uchwałą nr 206/XXIII/20 z dnia 24 września 2020 r. Rada Powiatu Grodzkiego wyraziła zgodę na oddanie w najem na okres od 01.10.2020 r. do 30.09.2023 r., pomieszczeń o łącznej powierzchni 68,00 m² usytuowanych na I piętrze w bloku „E” Szpitala Zachodniego na rzecz dotychczasowego najemcy, tj. RCKiK.

Z uwagi na fakt, iż zawarta z RCKiK umowa wygasa z dniem 30.09.2023 r., zawarcie kolejnej umowy, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, wymaga uzyskania zgody Rady Powiatu Grodzkiego.

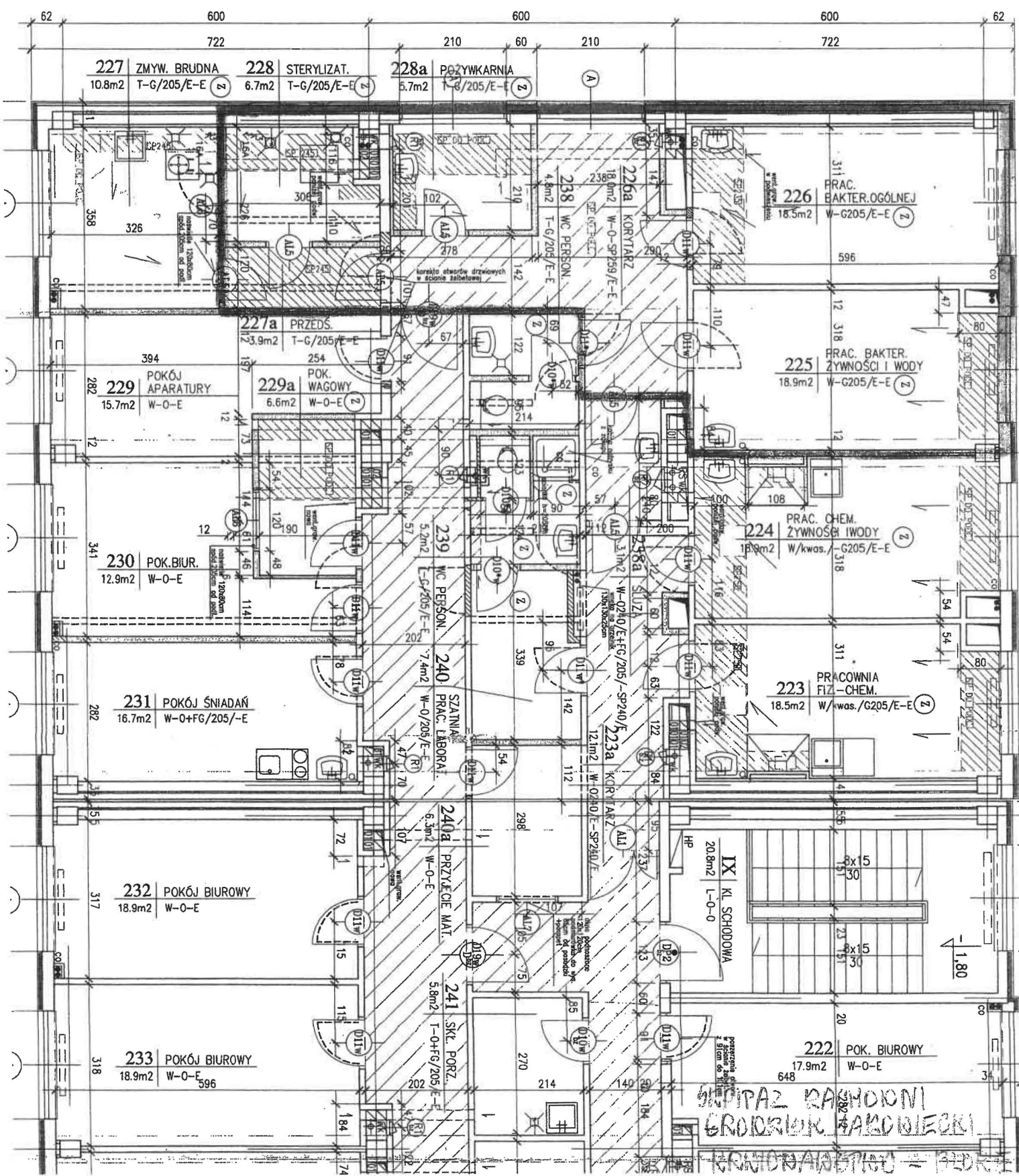
Stosownie do treści art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o *działalności leczniczej*, oddanie w najem aktywów trwałych samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej może nastąpić po uzyskaniu zgody podmiotu tworzącego. Zgodnie z treścią art. 12 pkt 8 lit. a) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o *samorządzie powiatowym*, uchwała rady powiatu jest wymagana w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

Przedmiotem najmu będą pomieszczenia o łącznej powierzchni 68,00 m², usytuowane na I piętrze, w bloku „E” Szpitala Zachodniego. Najem ww. powierzchni będzie finansowany przez Gminę Grodzisk Mazowiecki, a miesięczny czynsz będzie kształtował się w kwocie około 3500 zł brutto.

Oddanie w najem wskazanej wyżej powierzchni Szpitala Zachodniego nie będzie odbywać się kosztem statutowej działalności Szpitala i nie będzie miało wpływu na jego prawidłowe funkcjonowanie.

Koordynator
Działu Prawno-Organizacyjnego
mgr Maciej Dobrowolski

Dyrektor
Szpitala Zachodniego
Krystyna Plukis

SPRZĄZ BAKTERIOL
 ERDORLIK KARDWIECKI

UCHWAŁA NR/.....
RADY POWIATU GRODZISKIEGO
z dnia

w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, na które zostaną przeznaczone środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznane Powiatowi Grodzickiemu w 2023 roku

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 5 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym /tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 ze zm./ w związku z art. 35a ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych /tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 100 ze zm./ Rada Powiatu Grodzickiego uchwala, co następuje:

§ 1

W roku 2023 środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznacza się na realizację zadań określonych w art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 100 ze zm.) w podziale na rodzaje zadań określone w załączniku do niniejszej uchwały, w łącznej kwocie 3 618 343,00 zł.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodzickiego.

§ 3

Traci moc Uchwała Nr 473/LIV/23 Rady Powiatu Grodzickiego z dnia 30 marca 2023 roku w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, na które zostaną przeznaczone środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznane Powiatowi Grodzickiemu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 roku.

Sprawdzono pod względem

formalno-prawnym

RADCA PRAWNY

WA 7177

Katarzyna Klonowska

12.09.2023r.

UZASADNIENIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizując zadania z zakresu rehabilitacji społecznej na podstawie art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych warunkuje wysokość zabezpieczonych środków finansowych Państwowego Funduszu w danym roku na podstawie zapotrzebowania ze strony indywidualnych osób niepełnosprawnych. W lipcu br. Powiat otrzymał pismo z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych nr DF.WSA.363.2023.w z dnia 28-06-2023 roku w sprawie zwiększenia środków finansowych PFRON na rok 2023 przeznaczonych dla Powiatu na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, Państwowy Fundusz zwiększył środki dla Powiatu Grodzkiego w rok bieżący o kwotę 147.608,00 zł.

Ponadto, chcąc jak najlepiej wydatkować środki finansowe PFRON, Powiatowe Centrum oraz Urząd Pracy dokonało analizy potrzeb osób niepełnosprawnych na podstawie złożonych wniosków i w wyniku tej analizy stwierdzono, że pozostają niewykorzystane środki i należy dokonać przesunięć w poszczególnych zadaniach:

1. w Urzędzie Pracy:

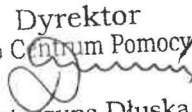
1) zmniejsza się wydatki związane:

- z finansowaniem jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej w kwocie 38.800,00 zł;
- ze zwrotem wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu w kwocie 5.713,00 zł;
- 2) zwiększa się wydatki związane z finansowaniem kosztów szkoleń i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych o wysokości 8.800,00 zł.

Łączną kwotę zmniejszenia w wysokości 35.713,00 zł przekazuje się Powiatowemu Centrum na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej.

2. w Powiatowym Centrum zmniejsza się wydatki związane z finansowaniem organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w kwocie 6.706,00 zł.

Razem dokonane zmniejszenia w wysokości 42.419,00 zł oraz kwotę w wysokości 8,00 zł wynikająca ze zwiększenia, przeznacza się na dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, a pozostałą kwotę zwiększenia w wysokości 147.600,00 zł przeznacza się na działalność warsztatów terapii zajęciowej.

Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Katarzyna Dłuska
-3-

**Zadania, na które przeznaczają się środki
Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2023 określone
w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób
niepełnosprawnych /tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 100 ze zm./**

Rehabilitacja zawodowa		
l.p.	Wyszczególnienie	Kwota
1	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu (art. 11)	13.287,00
2	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art. 12a)	0,00
3	Dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych, zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej albo prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego (art. 13)	0,00
4	Zwrot kosztów adaptacji pomieszczeń do potrzeb osób niepełnosprawnych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla tych osób, adaptacja lub nabycie urządzeń ułatwiających wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy, zakupu i autoryzacji oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych, rozpoznania przez lekarza medycyny pracy, miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu (art. 26, art. 26d)	0,00
5	Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy (art. 26e)	0,00
6	Zlecenie zadań organizacjom pozarządowym w części dotyczącej rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (art. 36)	0,00
7	Finansowanie kosztów szkoleń i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych (art. 38 i 40)	28.800,00
8	Zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych (art. 41)	0,00
Kwota przeznaczona na zadania		42.087,00
Rehabilitacja społeczna		
1	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. a)	280.000,00
2	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b)	143.324,00
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c)	342.427,00
4	Dofinansowanie barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d)	391.833,00
5	Usługi tłumacza języka migowego lub usługi tłumacza-przewodnika (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. f)	0,00
6	zmiany samodzielnego lokalu mieszkalnego dotychczas zajmowanego przez osobę niepełnosprawną, w sytuacji braku możliwości zastosowania w tym lokalu racjonalnych usprawnień lub jeżeli ich zastosowanie byłoby nieracjonalne ekonomicznie (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. g)	0,00
7	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a ust. 1 pkt 8)	2.418.672,00
8	Zlecenie zadań organizacjom pozarządowym w części dotyczącej rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych (art. 36)	0,00
Kwota przeznaczona na zadania		3.576.256,00
Razem rehabilitacja zawodowa i społeczna		3.618.343,00

Uchwała Nr/2023
Rady Powiatu Grodziskiego
z dnia 2023 roku

w sprawie przystąpienia Powiatu Grodziskiego do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” realizowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 5 i art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 ze zm.) oraz art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 23 października 2018 roku o Funduszu Solidarnościowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.647 ze zm.) Rada Powiatu Grodziskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Wyraża się zgodę na przystąpienie przez Powiat Grodziski do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodziskiego.

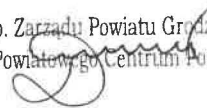
§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” został opracowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Głównym celem Programu jest rozpowszechnienie usług asystencji osobistej, co ma się przyczynić do zwiększenia szans osób z niepełnosprawnościami na prowadzenie bardziej niezależnego/samodzielnego i aktywnego życia. Z programu będą mogli skorzystać dzieci z niepełnosprawnościami do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego, które wymagają wsparcia asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz wsparcia w funkcjonowaniu w życiu społecznym. Zadaniem asystenta będzie pomoc osobie niepełnosprawnej w wykonywaniu codziennych czynności ale również pomoc w dotarciu/powrocie np. do urzędu, do lekarza, do znajomych, rodziny, na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne, pomoc w zakupach i załatwieniu spraw urzędowych. Programu dąży do poprawy funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością w jej środowisku zwiększenia możliwości zaspokajania jej potrzeb oraz włączenia jej w życie społeczne poprzez umożliwienie uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych i sportowych. Program będzie realizowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 5 i art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920 ze zm.) powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych, a do wyłącznej właściwości rady powiatu należy stanowienie o kierunkach działania zarządu powiatu. W świetle art. 7 pkt 5 ustawy z dnia 23 października 2018 roku o Funduszu Solidarnościowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 647,1407 i 1429) środki Funduszu przeznacza się na realizację m.in. programów rządowych i resortowych, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 5, w tym obejmujących realizację zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych. Na podstawie art. 7 ust. 5 w.w. ustawy minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może przyjąć resortowy program wsparcia osób niepełnosprawnych mający na celu wsparcie społeczne lub zawodowe osób niepełnosprawnych. Z uwagi na fakt, że Program jest realizowany przez Powiat od czterech lat, proponuje się odstąpienie od podejmowania uchwały co rok. W to miejsce proponujemy podjęcie uchwały generalnej obejmującej cały okres trwania Programu.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest zasadne.

z up. Zarządu Powiatu Grudzińskiego
Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Katarzyna Dłuska

Uchwała Nr
Rady Powiatu Grodziskiego
z dnia

w sprawie przyjęcia Aneksu nr 1 do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Grodziskiego na lata 2021-2025.

Na podstawie przepisu art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (j.t. Dz. U z 2022 r., poz. 1526 ze zm.), w związku z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), Rada Powiatu Grodziskiego uchwała, co następuje:

§ 1

Do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Grodziskiego na lata 2021-2025 wprowadza się Aneks nr 1, którym zastępuje się wskazane w rozdziale VII, podrozdziale 4 (s. 87) cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań.

§ 2

W pozostałym zakresie Strategia nie ulega zmianom.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodziskiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Sprawdzono pod względem
formalno-prawnym

RADCA PRAWNY

Katarzyna Kłobowska
Katarzyna Kłobowska

05.09.2023r.

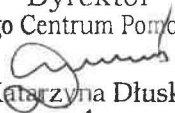
Uzasadnienie

Na podstawie z art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym „do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady powiatu”. Jednocześnie zgodnie z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, „do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami”.

Aneks jest realizacją zaleceń pokontrolnych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego dotyczących realizacji zadań własnych powiatu w zakresie poradnictwa specjalistycznego, ośrodków interwencji kryzysowej, mieszkań chronionych, domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz zgodności zatrudniania kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Dotychczasowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Grodziskiego na lata 2021-2025, przyjęta uchwałą nr 332/XXXIX/21 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 16 grudnia 2021 roku, nie uwzględniała okresów realizacji poszczególnych zadań wskazanych w celach operacyjnych, a także zadania prowadzenia domu dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży.

Biorąc pod uwagę powyższe zasadnym jest przyjęcie Aneksu nr 1 do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Grodziskiego na lata 2021-2025.

Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Katarzyna Dłuska

4. Cele Strategiczne

Cel strategiczny Nr 1 : Przeciwdziałanie bezrobociu i jego długotrwałym skutkom					
Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Okres realizacji	Źródła finansowania
1. Ograniczenie bezrobocia wśród młodzieży	1.1 Realizacja zadań ustawowych adresowanych do osób młodych	PUP	Liczba osób korzystających z usług i instrumentów rynku pracy Efektywność zatrudnieniowa	2021-2025	Budżet powiatu, środki Funduszu Pracy, środki unijne
2. Przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu	2.1. Podniesienie poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez pracy	PUP, ops-y, urzędy miast i gmin z terenu powiatu grodziskiego	Liczba zarejestrowanych osób Liczba opracowanych indywidualnych planów działania. Liczba porad indywidualnych i grupowych Liczba sfinansowanych studiów podyplomowych	2021-2025	
	2.2. Dostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy		Liczba sfinansowanych szkoleń, staży i zatrudnienia wspieranego Efektywność zatrudnieniowa	2021-2025	
	2.3. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu		Liczba osób skierowanych na programy	2021-2025	
3. Promocja i rozwój przedsiębiorczości	3.1. Promowanie samozatrudnienia	PUP	Liczba osób, które otrzymały fundusze na rozpoczęcie działalności gospodarczej	2021-2025	
	3.2. Wsparcie przedsiębiorców		Giełdy i targi pracy	2021-2025	
4. Poprawa skuteczności działań na lokalnym rynku pracy	4.1. Promocja działań PUP	PUP, media	Liczba refundacji kosztów doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy Finansowanie zatrudnienia subsydiowanego	2021-2025	
	4.2. Badanie lokalnego rynku pracy		Liczba podjętych działań	2021-2025	
	4.3. Podnoszenie kompetencji pracowników PUP	PUP	Liczba szkoleń, warsztatów, konferencji, studiów podyplomowych	2021-2025	
	4.4. Pozyskiwanie środków finansowych		Wysokość środków finansowych na realizację programów	2021-2025	

Cel strategiczny Nr 2 : Wzmacnianie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną					
Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Okres realizacji	Źródła finansowania
1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej	1.1 Szkolenia dla rodzin zastępczych z terenu powiatu grodzkiego w zakresie występujących zagrożeń i problemów	PCPR	Ilość przeprowadzonych szkoleń Liczba przeszkolonych osób	2021-2025	Budżet powiatu, programy rządowe i pozarządowe, środki unijne
	1.2 Prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze		Ilość przeprowadzonych szkoleń Liczba przeszkolonych osób	2021-2025	
	1.3 Tworzenie rodzin zastępczych zawodowych		Liczba rodzin	2021-2025	
	1.4 Prowadzenie rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego		Liczba dzieci umieszczonych w pogotowiu rodzinnym	2021-2025	
	1.5 Zacieśnianie współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej		Liczba zorganizowanych spotkań	2021-2025	
	1.6 Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego		Rodzaj udzielonego wsparcia Liczba udzielonych porad	2021-2025	
2. Propagowanie rodzinnych form opieki zastępczej	2.1 Promowanie rodzicielstwa zastępczego ukierunkowane na pozyskiwanie nowych kandydatów na rodziny zastępcze	PCPR, OPS, organizacje pozarządowe, media	Częstotliwość działań promocyjnych Liczba nowych kandydatów na rodziny zastępcze	2021-2025	Budżet powiatu, programy rządowe i pozarządowe, środki unijne
	2.2 Obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego		Liczba uczestników	2021-2025	
3. Prowadzenie instytucjonalnych form pieczy zastępczej	3.1 Prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z terenu powiatu grodzkiego	Powiat grodzki, PCPR	Liczba umieszczonych dzieci	2021-2025	Budżet powiatu
	3.2 Utworzenie kolejnej placówki opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z terenu powiatu grodzkiego		Liczba umieszczonych dzieci	2022-2025	
4. Wspieranie usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej	4.1 Pomoc w usamodzielnianiu wychowanków pieczy zastępczej	PCPR	Liczba osób, którym udzielono pomocy Rodzaj przyznanej pomocy	2021-2025	Budżet powiatu, środki unijne
	4.2 Prowadzenie mieszkania chronionego		Liczba osób przebywających w mieszkaniu chronionym	2021-2025	

Cel strategiczny Nr 3: Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych z terenu powiatu grodziskiego

Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Okres realizacji	Źródła finansowania
1. Zapewnienie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym osób niepełnosprawnych	1.1 Zapewnienie dostępu zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	PCPR	Liczba udzielonych dofinansowań	2021-2025	PFRON, budżet powiatu, programy rządowe i pozarządowe, środki unijne
	1.2 Zapewnienie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez programy stażowe, kursy i warsztaty w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej	PUP	Liczba zaktzywizowanych osób	2021-2025	
	1.3 Rozwój form wsparcia w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych	Powiat grodziski, PCPR, PUP	Liczba udzielonych dofinansowań	2021-2025	
2. Zapewnienie opieki i wsparcia osobom dotkniętym niepełnosprawnością	2.1 Monitorowanie zjawiska niepełnosprawności na lokalnym obszarze	PZON	Liczba rozpatrzonych wniosków	2021-2025	Budżet powiatu, budżet wojewody
	2.2 Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	Powiat grodziski, PCPR, organizacje pozarządowe	Liczba umieszczonych osób	2021-2025	Budżet powiatu, środki własne organizacji pozarządowych
	2.3 Wpieranie i rozwój form dziennego wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz zaburzeniami psychicznymi	Powiat grodziski, PCPR, organizacje pozarządowe	Liczba uczestników zajęć	2021-2025	PFRON, budżet powiatu, programy rządowe i pozarządowe, środki unijne
3. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych	3.1 Promowanie działań integrujących osoby niepełnosprawne	Powiat grodziski PCPR, lokalne instytucje, organizacje pozarządowe, media	Liczba podjętych działań	2021-2025	PFRON, budżet powiatu, programy rządowe i pozarządowe, środki unijne

Cel strategiczny Nr 4 : Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób starszych					
Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Okres realizacji	Źródła finansowania
1. Zapewnienie osobom starszym opieki i wsparcia	1.1 Prowadzenie domu pomocy dla osób starszych	Powiat grodziski, PCPR,	Liczba umieszczonych osób	2021-2025	Budżet powiatu
	1.2 Rozwój form dziennego wsparcia dla osób starszych		Liczba uczestników zajęć	2021-2025	
2. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby seniorów	2.1 Promowanie działań integrujących seniorów z rodzinami oraz lokalną społecznością	DPS, Powiat grodziski, PCPR	Liczba podjętych działań	2021-2025	Budżet powiatu

Cel strategiczny Nr 5 : Przeciwdziałanie patologiom społecznym					
Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Okres realizacji	Źródła finansowania
1. Zapewnienie poradnictwa i pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej	1.1 Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla mieszkańców powiatu grodziskiego	Powiat grodziski, PCPR	Liczba osób korzystających z porad i konsultacji	2021-2025	Budżet powiatu, budżet państwa
	1.2 Utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej	Powiat grodziski	Liczba osób korzystających ze wsparcia	2022-2025	
	1.3 Zapewnienie miejsc w domach dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży dla mieszkańców powiatu grodziskiego wymagających takiego wsparcia	Powiat grodziski	Liczba osób korzystających ze wsparcia	2024-2025	
	1.4 Działania profilaktyczne nakierunkowane na zapobieganie patologiom społecznym	Powiat grodziski, PCPR, Poradnia Leczenia Uzależnień, lokalne instytucje, organizacje pozarządowe, media	Liczba i rodzaj podjętych działań	2021-2025	Budżet powiatu, programy rządowe i pozarządowe
2. Integracja ze środowiskiem osób zaburzonych i chorych psychicznie	2.1 Organizowanie spotkań integracyjnych z udziałem osób zaburzonych i chorych psychicznie	Powiat grodziski, PCPR, organizacje pozarządowe,	Liczba zorganizowanych spotkań	2021-2025	Budżet powiatu, programy rządowe i pozarządowe, środki unijne
	2.2 Zwiększenie świadomości w środowiskach lokalnych na temat ochrony zdrowia psychicznego – kampanie informacyjne w lokalnych mediach	Powiat grodziski, PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe, media	Liczba podjętych działań	2021-2025	

Cel strategiczny Nr 6 : Rozwój zasobów ludzkich					
Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Okres realizacji	Źródła finansowania
1. Pozyskiwanie środków na podnoszenie kwalifikacji kadry oraz beneficjentów pomocy społecznej	1.1 Szkolenia i warsztaty dla osób zagrożonych patologiami i wykluczeniem społecznym	PCPR	Liczba kursów i warsztatów Liczba uczestników	2021-2025	Środki unijne budżet powiatu
	1.2 Szkolenie kadry pomocy społecznej z terenu powiatu grodziskiego	PCPR	Liczba przeprowadzonych szkoleń	2021-2025	Środki unijne budżet powiatu

UCHWAŁA NR
RADY POWIATU GRODZISKIEGO
z dnia 2023 roku
w sprawie aktualizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie
Grodziskim na lata 2021 -2025

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2022r., poz. 1526 z późn. zm.), art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2023r., poz. 901 z późn. zm.) art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 1249 ze zm.) w związku z ustawą z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023r., poz. 535) Rada Powiatu Grodziskiego uchwala, co następuje:

§ 1

1. Wprowadza się aktualizację Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2025 uchwalonego Uchwałą Nr 257/XXXI/21 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 29 kwietnia 2021 roku.
2. Aktualne brzmienie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2025 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodziskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Podpisany elektronicznie przez
Katarzyna Klonowska
18.09.2023
12:17:14 +02'00'

Uzasadnienie

W dniu 22 czerwca 2023 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ta wprowadziła szereg zmian w dotychczas obowiązujących przepisach.

Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadza zmiany do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, które polegają między innymi na zmianie jej tytułu z ustawy „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” na ustawę o „przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Zastąpiono definicję przemocy w rodzinie definicją przemocy domowej, której zakres pojęciowy został zmodyfikowany i będzie obejmował przemoc ekonomiczną oraz cyberprzemoc.

Wprowadzona regulacja wprowadza także definicję osoby doznającej przemocy domowej i świadka przemocy domowej oraz uznaje, że małoletniego należy traktować jako osobę doznającą przemocy domowej w sytuacji, gdy był on świadkiem takiej przemocy.

Ustawa nakłada na powiaty obowiązek realizacji dodatkowych form oddziaływań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc domową - programy psychologiczno-terapeutyczne.

Ustawa wprowadza także szereg regulacji mających na celu usprawnienie pracy zespołów interdyscyplinarnych (doprecyzowane zostały między innymi przepisy związane z funkcjonowaniem i pracami zespołu).

W związku z powyższym zasadnym jest podjęcie niniejszej uchwały w celu dostosowania zapisów Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Grodzkim na lata 2021-2025 do aktualnie obowiązujących zapisów ustawowych.

Dyrektor
Powiatowego Centrum Rodziny Rodzinie

Katarzyna Dłuska
-1-

Załącznik
do Uchwały Nr.....
Rady Powiatu Grodziskiego
z dnia

PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W POWIECIE GRODZISKIM

NA LATA 2021 -2025

GRODZISK MAZOWIECKI, WRZESIEŃ 2023 ROK

1.	Wprowadzenie.....	2
2.	Pojęcie zjawiska przemocy domowej.....	3
2.1.	Cykl przemocy domowej.....	6
2.2.	Skutki przemocy domowej.....	7
2.3.	Charakterystyka osób dotkniętych przemocą domową.....	9
2.4.	Charakterystyka osób stosujących przemoc domową.....	13
3.	Zadania służb i instytucji w przeciwdziałaniu przemocy domowej.....	15
4.	Skala zjawiska przemocy w oparciu o dane dotyczące Powiatu Grodzkiego.....	18
5.	Główne cele i założenia Programu.....	23
6.	Podmioty odpowiedzialne za koordynację Programu.....	26
7.	Czas realizacji Programu.....	26
8.	Monitoring i ewaluacja.....	27
9.	Źródła finansowania.....	27
10.	Podsumowanie.....	28

„Tam, gdzie jest niesprawiedliwość, gdzie jest przemoc, zakłamanie, nienawiść, nie szanowanie ludzkiej godności, tam brakuje miejsca na miłość, tam brakuje miejsca na serce, na bezinteresowność, na wyrzeczenia”

ks. Jerzy Popiełuszko

1. Wprowadzenie

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej realizowany na terenie powiatu grodziskiego ma za zadanie zwiększyć jakość i skuteczność pomocy osobom uwikłanym w mechanizmy przemocy. Stanowi fundament dla rozwijania systemu profilaktyczno – pomocowego w zakresie ograniczenia i przeciwdziałania przemocy domowej.

Udoskonalona ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz procedura „Niebieskiej Karty” mają na celu poprawę ochrony osób przed przemocą domową. Podejmowane działania w zespołach interdyscyplinarnych oraz grupach roboczych stanowi sposób walki z tym krzywdzącym zjawiskiem. I choć w zakresie profilaktyki przemocy wiele już zrobiono, to wciąż za mało. Przeciwdziałanie występowaniu tego zjawiska stanowi także wskazówkę, w jaki sposób konstruktywnie zaspokajając swoje potrzeby w oparciu o trzy najważniejsze komponenty: szacunek, miłość i pokój.

Opracowanie powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej jest wykonaniem nałożonego na powiat obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 3 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289, 535, 1606) o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Program określa kompleksowe działania skierowane zarówno na profilaktykę przeciwdziałania przemocy, jak również na ochronę osób doznających przemocy domowej i edukację osób stosujących przemoc domową. Zaplanowane w programie działania są kontynuacją szeregu czynności, które podjęto w ramach realizacji wcześniej uchwalonego Programu.

Obecny Program określa następujące działania skierowane do różnych grup odbiorców:

- 1) Informacyjno-edukacyjne – skierowane do ogółu mieszkańców Powiatu Grodziskiego, a także do osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc domową.
- 2) Terapeutyczne, kierowane do osób doznających przemocy oraz pouczające, kierowane do osób stosujących przemoc domową.
- 3) Wspierające: psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne, kierowane do osób doznających przemocy domowej.

- 4) Korekcyjno – edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne, kierowane do osób stosujących przemoc domową.

2. Pojęcie zjawiska przemocy domowej

Przemoc domowa oznacza jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Jak również ograniczające lub pozbawiające osobę doznającą przemocy domowej dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji. Ofiarami przemocy domowej mogą być kobiety, mężczyźni, młodzi lub starzy, bogaci albo biedni, pochodzący ze wszystkich warstw społecznych i o różnych wpływach politycznych. Badania wykazują jednak, że prawdopodobieństwo jej wystąpienia wzrasta w tych środowiskach, gdzie obserwowane jest nasilenie zjawisk patologicznych np. alkoholizmu, narkomanii, przestępczości, w rodzinach zdeintegrowanych i dysfunkcyjnych, a także w rodzinach dotkniętych bezrobociem i biedą w różnych jej odmianach.

Aktualny, wiarygodny wymiar zjawiska przemocy domowej nigdy nie będzie dokładnie znany ale jasne jest, że przemoc składa się na sytuację wielu rodzin na całym świecie.

Wyróżnia się dwa ogólne rodzaje przemocy:

- 1) przemoc gorąca - furia; pęknięcie tamy emocjonalnej, która przestaje powstrzymywać uczucia pochodzące z frustracji; wulkan emocjonalny; widowiskowa, widoczna; szybko przechodzi; jest skumulowaną siłą uczuć, której nie da się zatrzymać;
- 2) przemoc chłodna - zrealizowanie scenariusza przemocy, który ma na celu pogwałcenie dóbr i praw drugiej osoby; zaplanowana; zdarza się w pozornie dobrej rodzinie; nie ma tu furii i gniewu.

Formy przemocy:

- przemoc fizyczna,
- przemoc psychiczna,

- przemoc ekonomiczna,
- przemoc seksualna,
- zaniedbanie,
- cyberprzemoc.

Przemoc fizyczna - zamierzone działanie człowieka, zwrócone przeciwko fizyczności członka jego rodziny, niosące ryzyko uszkodzenia w ciele.

Bicie, popychanie, torturowanie, policzkowanie, uderzenie pięścią, kopanie, drapanie, plucie, szarpanie za włosy, gryzienie, wykręcanie rąk, duszenie, okaleczenie, przypalanie papierosem, wyrywanie paznokci, parzenie, rzucanie przedmiotami, użycie broni, napaść, uwięzienie oraz wszelkie inne działania, które wywierają ból i strach.

Objawy: sińce, obrzęki na twarzy, ramionach, klatce piersiowej, plecach, pod pachami, na dłoniach, stopach, pośladkach, ślady po oparzeniach, rany cięte, kute, blizny za uszami, otwarte rany w nietypowych miejscach.

Przemoc psychiczna - działanie mające na celu pozbawienia ofiary zaufania do siebie samej, tak, aby czuła się samotna i zależna tylko od agresora. Przymus i groźby, upokarzanie, zastraszanie, poniżanie, emocjonalne wykorzystywanie, szantaż emocjonalny, wyzywanie, obwinianie, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, manipulowanie poczuciem winy, karanie przez odmowę uczuć, odmawianie współżycia seksualnego, wyśmiewanie, zawstydzanie, kontrolowanie lub uniemożliwianie kontaktów z innymi, zabranianie korzystania z telefonu, samochodu, narzucanie własnych poglądów, zakaz opuszczania domu, miłość warunkowa, brak zainteresowania, brak szacunku, stała krytyka, oskarżanie o wywołanie przemocy, zaprzeczenie przemocy, porywanie dzieci, wykorzystywanie pozycji mężczyzny, wymaganie bezwzględnego posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna, podsłuchiwanie rozmów telefonicznych, niszczeniu przedmiotów cennych dla ofiary.

Objawy: niska samoocena, wzmożona czujność, tiki nerwowe, zmiana nastrojów, słaba kontrola emocji.

Przemoc ekonomiczna – kontrolowanie finansów, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny. Ograniczanie dostępu do wspólnych pieniędzy, zmuszanie do proszenia o pieniądze, uniemożliwianie dostępu do konta bankowego.

Przemoc seksualna - wymuszanie pożycia seksualnego, aktywności seksualnej, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia, krytyka zachowań seksualnych, zmuszanie do oglądania filmów lub gazet pornograficznych, straszenie gwałtem, gwałt, straszenie karami fizycznymi i psychicznymi w razie odmowy współżycia, filmowanie podczas działań seksualnych, rozbieranie z zastosowaniem przemocy fizycznej.

Zaniedbanie - stosują ją najczęściej osoby dorosłe wobec dzieci a także członkowie rodziny wobec swoich starszych lub niepełnosprawnych najbliższych. Jest to niezaspokojenie ich podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych. O zaniedbaniu można mówić w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, sytuacją życiową, problemami, a także stanem zdrowia, higieną i kształceniem.

Cyberprzemoc - to wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych - komunikatorów, czatów, stron internetowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów.

Przykłady cyberprzemocy: wysyłanie wulgarnych e-maili i sms-ów; kłótnie internetowe (flame war); publikowanie i rozsyłanie ośmieszających informacji, zdjęć i filmów; podszywanie się pod inną osobę; obraźliwe komentowanie wpisów na blogu.

Formy przemocy często występują łącznie, objawiając się w różnych postaciach i konfiguracjach.

2.1 Cykl przemocy w rodzinie

Przemoc nie jest jednorazowym aktem, lecz procesem, który ma tendencję do powtarzania się. Niezatrzymana przemoc - narasta. Badania wykazały, że osoby doznające przemocy, przechodzą przez trzy fazy powtarzającego się cyklu przemocy.

- **Faza narastania napięcia**

W tej fazie osoba stosująca przemoc staje się napięta i stale poirytowana. Każdy drobiazg wywołuje złość, z byle powodu wywołuje awanturę. W tej fazie często zaczyna więcej pić, brać narkotyki lub inne substancje zmieniające świadomość.

Może poniżyć osobę doświadczającą przemocy – jej kosztem poprawiając swoje samopoczucie. Sprawia wrażenie jakby coraz mniej panował nad swoim gniewem. Osoba, która przemocy doznaje, uspokaja sprawcę, wywiązuje się ze swoich obowiązków, spełnia wszystkie zachcianki osoby stosującej przemoc. Często go przeprosza i ulega mu. Niektóre osoby mają w tej fazie różne dolegliwości fizyczne jak: bóle żołądka, głowy, bezsenność, utratę apetytu. Inne wpadają w apatię, tracą energię do życia lub stają się niespokojne i pobudliwe nerwowo. Jest to wynik narastania napięcia, który w pewnym momencie staje się nie do wytrzymania.

• Faza gwałtownej przemocy

W tej fazie partner staje się gwałtowny. Wpada w szał i wyładowuje się najczęściej na słabszych członkach rodziny. Eksplozję wywołuje najczęściej jakiś drobiazg np. lekkie opóźnienie posiłku. Przemoc doświadczana w tej fazie może być mniej lub bardziej groźna fizycznie, ale zawsze jest bardzo krzywdząca emocjonalnie. Po zakończeniu wybuchu osoba doświadczająca przemocy jest w szoku, nie może uwierzyć w to co się stało, odczuwa wstyd i przerażenie. Staje się apatyczna i traci ochotę do życia.

• Faza miodowego miesiąca

Partner wyładował już złość i wie, że posunął się za daleko. Nagle staje się zupełnie inną osobą. Szczerze żałuje tego co zrobił, okazuje skruchę i obiecuje, że taka sytuacja nigdy się nie powtórzy. Zaczyna okazywać ciepło i miłość. Przynosi kwiaty, prezenty – zachowuje się jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Osoba doświadczająca przemocy zaczyna wierzyć w to, że partner się zmienił, a przemoc była jedynie incydentem. Problem z fazą miodowego miesiąca polega na tym, że jak każdy miodowy miesiąc nie trwa długo. To **pułapka, która zatrzymuje osobę doświadczającą przemocy w cyklu przemocy**.

Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skracają się fazy "miodowego miesiąca", wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy. To co kiedyś było w fazie "miodowego miesiąca" przyjemności przekształca się w unikanie przykrości, bólu i cierpienia. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy.

2.2. Skutki przemocy domowej

Przemoc domowa, jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe

problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

• Skutki indywidualne.

Osoby dorosłe doznające przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku aktu przemocy lub samobójstwa będącego skutkiem przewlekłego stresu lub/i depresji, mogą doznać urazów fizycznych, trwałego kalectwa. Skutkiem przemocy mogą być też: zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, uzależnienie od substancji psychoaktywnych, trudności w funkcjonowaniu w różnych rolach społecznych, ubóstwo, bezdomność.

W przypadku dzieci i młodzieży – osób doznających przemocy - skutkiem może być również konflikty z prawem, przejawianie zachowań agresywnych, nieprawidłowo rozwijająca się osobowość, zaburzony proces socjalizacji, demoralizacja, trudności wychowawcze, trudności w nauce oraz problemy w życiu dorosłym.

Skutki przemocy dotyczą również osób stosujących przemoc, którzy mogą ponieść śmierć w wyniku zabójstwa przez ofiarę w akcie samoobrony, mogą doznać urazów, trwałego kalectwa. Skutkiem może być też bezdomność. Najczęściej dotyczy ona osób, które opuściły zakład karny.

• Skutki społeczne.

Przemoc domowa dotyka nie tylko tych, którzy bezpośrednio jej doznają. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego rodzica, nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby psychologicznej, jaką jest potrzeba bezpieczeństwa. Często występują u nich zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Część dzieci, zwłaszcza chłopców, identyfikuje się z osobami stosującymi przemoc i zaczyna się zachowywać agresywnie wobec innych ludzi – zarówno rówieśników jak i dorosłych.

W taki sposób krąg osób, pośrednio dotkniętych skutkami przemocy domowej, rozszerza się na osoby obce.

Dorośli, którzy jako dzieci doświadczyli przemocy domowej, często mają trudności z funkcjonowaniem w roli małżonka, rodzica, a to sprawia, że ich dzieci mogą mieć problemy.

Krąg osób pośrednio dotkniętych przemocą rozszerza się też na następne pokolenia.

• Skutki ekonomiczne.

Przemoc domowa niesie za sobą również skutki ekonomiczne. Ponosi je każdy obywatel. Skutki ekonomiczne, związane z systemowym wsparciem osób uwikłanych w przemoc, można zobrazować poprzez wskazanie instytucji bezpośrednio lub pośrednio zajmujących się problemem przemocy domowej między innymi: policja, służba zdrowia, pomoc społeczna ale też i pracodawcy, szkoły itp.

2.3 Charakterystyka osób dotkniętych przemocą

Osoba doznająca przemocy w wyniku rozwijających się urazów traumatycznych prowadzących do zaniżonej samooceny traci umiejętność rozwiązywania własnych problemów.

Przemoc wprowadza osoby doznające tej przemocy w stan gotowości percepcyjnej, w którym ograniczona zostaje zdolność do analizowania czegokolwiek więcej poza aktualną sytuacją. Obserwuje się w omawianej kategorii osób zwiększoną tolerancję na agresję prowadzącą do usprawiedliwienia zachowań sprawcy.

Osoba doznająca przemocy wykształca w sobie zespół zachowań i strategii umożliwiających adaptację do sytuacji przemocy. Sposób funkcjonowania osób doznających przemocy prowadzi do rozłożonych w czasie konsekwencji.

Sytuacja psychologiczna dorosłej osoby doznającej przemocy:

Tragizm sytuacji osoby doznającej przemocy polega przede wszystkim na tym, że jest ona krzywdzona przez osobę najbliższą, którą kocha, jest krzywdzona w swoim domu, który powinien dawać jej poczucie bezpieczeństwa i być azylem.

Osoba krzywdzona poddawana jest szeregom zabiegów – celowych i systematycznych, które mają zmienić jej przekonania, postawy, uczucia, potrzeby, by działały zgodnie z oczekiwaniami sprawcy – takie zachowanie wobec drugiej osoby w psychologii nazywa się „praniem mózgu”. Zachowania, o których mowa wyżej można zaobserwować w relacji osoby stosującej przemoc z osobą doznającą przemocy. Osoba stosująca przemoc doprowadza do tego, że osoba przez niego krzywdzona zrywa kontakty z rodziną, przyjaciółmi, skupia swoje myśli i zachowania na jego osobie – cokolwiek powie lub zrobi najpierw rozważy to pod kątem tego, co o tym sądzi sprawca, wygłasza jego poglądy, ubiera się tak jak on sobie życzy.

Formy zachowań:

- 1) Izolacja – stopniowe pozbawianie ofiary kontaktów z innymi ludźmi, odcinanie od potencjalnego źródła wsparcia, podsłuchiwanie rozmów, czytanie e-maili, smsów, listów, zachęcanie do rezygnacji z pracy, zniechęcanie do kontaktów z koleżankami, wyrażanie niezadowolenia z wizyt rodziny, inicjowanie i prowokowanie kłótni i nieporozumień z członkami rodziny oraz przyjaciółmi osoby krzywdzonej.

- 2) Poniżanie i degradacja – osoba stosująca przemoc staje się dla osoby doznającej przemocy podstawowym źródłem informacji na jej temat, przedstawia ją w krzywym zwierciadle, wyśmiewa, poniża, degraduje, deprecjonując jej wartość we wszystkich sferach życia – jako żony/męża, matki/ojca, pracownika, partnerki/partnera seksualnego.
- 3) Monopolizacja uwagi - zanim cokolwiek osoba doznająca przemocy zrobi, pomyśli, powie, wygłosi pogląd, rozważy to pod kątem upodobań osoby stosującej przemoc, zastanowi się czy jest to zgodne ze zdaniem osoby stosującej przemoc; zanim się ubierze, pomyśli czy ten strój odpowiadałby osobie stosującej przemoc, zapyta o zgodę na wyjście z domu, ugotowanie obiadu rozważy pod kątem potraw, które lubi osoba stosująca przemoc – osoba doznająca przemocy boi się uczynić cokolwiek, co mogłoby stanowić przyczynę niezadowolenia osoby stosującej przemoc, stara się przewidywać jego potrzeby.
- 4) Doprowadzenie do wyczerpania - ograniczanie snu, posiłków, wypoczynku, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych.
- 5) Wywoływanie lęku - grożenie osobie doznającej przemocy lub jej bliskim, poniżanie, ośmieszanie – osoba stosująca przemoc przekonuje osobę doznającą przemocy o swoich wpływach, mądrości i zaradności („nikt Ci nie uwierzy”, „załatwię Cię”), grozi odebraniem dzieci, wmawia osobie doznającej przemocy niepoczytalność („jesteś wariatką/wariatem”, „powiem wszystkim, że jesteś chora/chory psychicznie”).
- 6) Naprzemiennosc kary i nagrody – Osoba doznająca przemocy nie jest w stanie przewidzieć, kiedy zostanie ukarana, a kiedy nagrodzona za swoje zachowanie, podobnie jak faza miodowego miesiąca w cyklu przemocy, tak i naprzemiennosc kar i nagród opóźnia szukanie pomocy, utrudnia realną ocenę jej sytuacji rodzinnej, daje złudną nadzieję.

Omówione wyżej techniki „prania mózgu” mogą powodować u osoby doznającej przemocy podporządkowanie, bezradność, utratę poczucia własnej wartości, rezygnację z własnych poglądów, bezkrytyczne przyjmowanie rzeczywistości stworzonej przez osobę stosującą przemoc.

Sytuacja przemocy domowej nie jest normalną sytuacją, to sytuacja chronicznego stresu, napięcia, cierpienia, lęku, bezradności, poczucia braku wpływu na własne życie.

Specyfika przemocy domowej polega właśnie na tym, że osoba która jej doświadcza traci swoją moc sprawczą i siłę wewnętrzną, osoba stosująca przemoc obezwładnia ją psychicznie i emocjonalnie.

U osób, które doświadczają przemocy domowej zaobserwować można tzw. **syndrom wyuczonej bezradności**, który polega na tym, że w toku zdobytych doświadczeń nabierają one przekonania, że nic nie jest w stanie zmienić sytuacji, w jakiej się znajdują. Bierna postawa nie jest cechą osobowości tych osób, często funkcjonują one dobrze w innych aspektach życia, są aktywne, zaangażowane, są dobrymi pracownikami. Osoba krzywdzona początkowo podejmuje różne kroki, aby zatrzymać przemoc, rozmawia z partnerem, mówi bliskim o swojej sytuacji, a nawet szuka profesjonalnej pomocy. Kiedy podjęte próby zmiany sytuacji nie przynoszą spodziewanych efektów (np. umorzenie sprawy karnej z powodu braku wystarczających dowodów, postawa bliskich, którzy nie chcą wtrącać się „życie innych”) osoba doznająca przemocy nabiera przekonania, że cokolwiek zrobi, to i tak nie zmieni swojej sytuacji.

Osoba stosująca przemoc wzmacnia się wówczas w swoim poczuciu bezkarności, a osoba doznająca przemocy w poczuciu niemocy – wie, że jest krzywdzona, źle traktowana, jednak nie jest w stanie zmotywować się do działania.

Bardzo często osoba doznająca przemocy nie jest w stanie zrezygnować z trudnego związku i z tego, w co zainwestowała tak dużo pracy, czasu i energii. Zdziwienie budzi fakt, że trwa ona w związku, który przynosi jej tak wiele cierpienia, w którym jest upokarzana i nie respektuje się jej praw. Osoba doznająca przemocy często żyje nadzieją, że będzie lepiej, dlatego też inwestuje w ten związek. Ma poczucie, że poprawa sytuacji zależy właśnie od niej, natomiast im więcej się stara i wkłada w to działanie energii, tym trudniej jej odejść od partnera. Mechanizmy przemocy pokazują, że sytuacja osoby doznającej przemocy domowej nie jest taka, jak się pozornie wydaje – to nie wola, czy skłonności masochistyczne powodują, że osoba ta trwa w toksycznym dla niej związku, mimo wciąż doznawanych szkód. Mechanizmy przemocy „oplatają ofiarę niczym pajęczyna”, z której bez wsparcia z zewnątrz bardzo trudno się wydostać.

Etapy pracy z osobami uwikłanymi w przemoc:

1. Diagnoza sytuacji osoby doświadczającej przemocy.
2. Wspólne z osobą doznającą przemocy określenie jej potrzeb i oczekiwań.

3. Opracowanie planu pomocy.
4. Realizacja planu pomocy.
5. Dzięki udzieleniu kompleksowej pomocy należy przypuszczać, że osoba doznająca przemocy pod jej wpływem nabierze wystarczającej siły, która pozwoli jej na skuteczne zatrzymanie przemocy w jej życiu.
6. W przypadku niektórych osób, kierowanie do specjalistycznych ośrodków wsparcia.

Przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania, rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą domową wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce.

Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Jego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego.

Najczęściej identyfikowanymi osobami doznającymi przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci. Istnieją jednak powody by sądzić, że przemoc dotyczy także często osób starszych i niepełnosprawnych.

Od strony psychologicznej doznawanie przemocy to najczęściej ciągły stres, strach, poczucie krzywdy, bezradności i osamotnienia, to ciągła deprivacja potrzeby bezpieczeństwa, utrata siły i wiary we własną wartość oraz możliwość zmiany. Uraz, którego doświadczają osoby doznające przemocy, nie pozostaje bez śladu i prowadzi do takich zmian psychiki, że konieczna staje się pomoc specjalistyczna.

Ponieważ jednak osoby doznające przemocy są narażone na wielokrotne, nawracające zranienia, to ich objawy mogą być także zwielokrotnione, a wysiłki terapeutyczne mało efektywne. Bez oddziaływań terapeutycznych najczęściej nie udaje się skutecznie przezwyciężyć zmian w tożsamości osoby doznającej przemocy i wprowadzić jakościowych korekt w jej życiu.

Osoby doznające długotrwałej przemocy najczęściej znajdują się w stanie psychicznym uniemożliwiającym im samodzielne, skuteczne i zaplanowane działanie. Często, paradoksalnie, zachowują się tak, jakby nie były zainteresowane zmianą podejmują nieskoordynowane decyzje i działania, są niekonsekwentne, wycofują się z podjętych decyzji, zmieniają postępowanie, wykazują brak determinacji i zaufania do innych. Wielokrotne doświadczanie przemocy, z której "nie było wyjścia", utrwala w osobie doznającej przemocy przekonanie o bezsilności. Trzeba przy tym pamiętać, że przezwyciężenie tych tendencji to nie jest jeden chwilowy akt, ale długotrwały proces.

Niebezpieczne są zwłaszcza te momenty, gdy napotka się na swojej drodze przeszkody. Dlatego tak ważna jest reakcja otoczenia i zaoferowana pomoc.

Osobę tak wrażliwą i tak czujną na wszelkie objawy bezsilności, jaką jest osoba doznająca przemocy domowej, bardzo łatwo jest ponownie zranić i skłonić do powrotu do myślenia, iż bycie osobą doznającą przemocy to jej los i przeznaczenie.

Wszelkie oddziaływania terapeutyczne mają, więc tym większy sens i będą skuteczniejsze, jeżeli równocześnie zmienia się sytuacja i rzeczywistość, w jakiej funkcjonuje osoba doznająca przemocy. Dopiero wówczas działania terapeutyczne mogą przynieść spodziewane i trwalsze efekty.

Z perspektywy społecznej nadrzędnym celem powinny stać się działania zmierzające do zmniejszenia rozmiarów przemocy w polskich rodzinach, pomaganie osobom doznającym przemocy poprzez powstrzymywanie osób stosujących przemoc oraz reagowanie i motywowanie świadków do pomagania.

2.4 Charakterystyka osób stosujących przemoc domową

Problem przemocy można rozpatrywać w różnych płaszczyznach. Jedną z nich dotyczy osób stosujących przemoc. Typowy napastnik najczęściej jest mężczyzną, ma podstawowe wykształcenie, nie pracuje zawodowo, nadużywa alkoholu.

Jedną z częstszych przyczyn stosowania przemocy domowej jest alkoholizm jednego bądź obojga rodziców.

Do innych czynników predysponujących do zachowań agresywnych w rodzinach, w których doszło do rozpadu więzi, zalicza się: złe warunki materialne, obniżoną sprawność intelektualną, zaburzenia emocjonalne. Badacze zajmujący się poszukiwaniem przyczyn przemocy dowodzą, iż mężczyźni mają trudności w wyrażaniu głębokich problemów emocjonalnych w pokojowy sposób, czyli w doznawaniu i kontrolowaniu przeżywanych uczuć.

Wyniki badań wskazują, że osoby stosujące przemoc wobec innych same doświadczały przemocy w dzieciństwie. Prawdą jest, że nie każda osoba doznająca przemocy staje się osobą stosującą przemoc, ale wydaje się, że każda osoba stosująca przemoc była kiedyś osobą doznającą przemocy. Dorastanie w atmosferze przemocy, braku bezpieczeństwa, miłości, wzajemnego szacunku i poszanowania nie wpływa obojętnie na zdrowie psychiczne człowieka.

Sprzyja natomiast kształtowaniu się wielu nieprawidłowych cech osobowości, wymienia np. osobowość wieloraką (mnogą), uzależnienia, anoreksję i bulimię, zaburzenia typu borderline, a nawet psychozy jako zaburzenia łączone z doświadczaniem przemocy w dzieciństwie. Z badań psychologicznych wiadomo, że około 10% osób stosujących przemoc ujawnia cechy i zachowania psychopatologiczne.

Możemy wyróżnić następujące cechy osobowościowe osób stosujących przemoc, do których zalicza się: emocjonalną niedojrzałość, impulsywność, egocentryzm, wyobcowanie, niski poziom wartości, niską samoocenę, słabe poczucie bezpieczeństwa, brak empatii i emocjonalnego ciepła, sztywność osobowości i nieumiejętność pójścia na kompromis.

Inne badania kliniczne pozwoliły na wyodrębnienie mechanizmów psychopatologicznych sprzężonych z agresją. Są to: zależność, ambiwalencja i problemy z bliskością w związkach, podejrzliwość i zazdrość, brak satysfakcji z życia, brak szczęścia w związkach intymnych, agresywność, impulsywność, skłonność do gwałtu, stosowanie mechanizmów obronnych, tj. wypierania, zaprzeczania, projekcji, niestałość nastroju, izolacja. Szczególne znaczenie mają postawy i zachowania określane jako dys socjalne, aspołeczne i antyspołeczne.

Osoby stosujące przemoc mają niedostateczną kontrolę zachowań i stosują głównie te strategie zaradcze, które są zorientowane emocjonalnie i mają na celu odreagowanie.

Można wyróżnić również trzy typy osób stosujących przemoc.

Do pierwszego typu należą ci, którzy ograniczają akty przemocy do członków własnej rodziny. Nie wykazują oni objawów poważnych zaburzeń psychicznych. Mają słabo ukształtowane umiejętności społeczne, cechuje ich wysoki poziom zależności od partnera. W dzieciństwie byli świadkami bądź osobami doznającymi przemocy.

Do drugiego typu należą osoby stosujące przemoc, którzy również stosują przemoc domową, choć sporadycznie dopuszczają się również aktów agresji poza nią, ale przejawiają niestabilność emocjonalną i zaburzenia psychiczne. W większości doświadczali oni przemocy w pierwotnej rodzinie, byli odrzuceni przez rodziców. Mają słabe umiejętności społeczne, trudności w komunikowaniu się z innymi. Niezdolni są do wyrzutów sumienia.

Trzecią grupę stanowią osoby stosujące przemoc, którzy dokonują agresji zarówno w rodzinie, jak i poza nią. Są to osoby, które często nadużywają alkoholu i stosują inne środki psychoaktywne. Użycie siły jest dla nich sposobem na rozwiązanie problemu.

Istnieje również podział osób stosujących przemoc wśród alkoholików. Tutaj mamy dwa typy osób stosujących przemoc.

Jedną grupę stanowią osoby, u których skłonność do przemocy pojawia się w toku rozwoju choroby alkoholowej. Nagromadzone emocje, typu: złość, frustracja, bezsilność wobec własnego życia, znajdują ujście w aktach agresji wobec bliskich.

Drugą grupę stanowią osoby, które stosowały przemoc zanim doszło do uzależnienia. W tym przypadku skłonność do zachowań agresywnych wynika z tendencji osobowościowych i jest bardziej utrwalona.

Podsumowując osoby stosujące przemoc stanowią główne ogniwo w rozwijaniu się mechanizmów przemocowych.

Sposób funkcjonowania osoby stosującej przemoc zaburza wzajemne relacje w rodzinie, przyczynia się do licznych dysfunkcji. Zatrzymanie przemocy opiera się przede wszystkim na pracy z osobą stosującą przemoc. Znajomość systemu zachowań osoby stosującej przemoc ułatwia podejmowanie działań korekcyjno-terapeutycznych.

3. Zadania służb i instytucji w przeciwdziałaniu przemocy domowej

Konieczność podejmowania działań zapobiegających przemocy domowej wynika przede wszystkim z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535) oraz Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023.

Procedura „Niebieskiej Karty”

Jest to procedura postępowania/ interwencji obejmująca działania wielu służb, mająca na celu zatrzymanie przemocy domowej oraz pomoc w wychodzeniu z tej sytuacji.

Działania są indywidualnie dostosowane do potrzeb danej rodziny. Procedura w swej istocie ma za zadanie ochronę godności i podmiotowości osoby pokrzywdzonej, a jej rozpoczęcie następuje w chwili wypełnienia formularza przez przedstawiciela podmiotu wskazanego w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy. „Niebieska Karta” dokumentuje fakt doznawania przemocy. Stanowi podstawę pracy zespołu interdyscyplinarnego oraz grupy roboczej.

W ramach procedury „Niebieskiej Karty” podejmuje się działania w zakresie zapewnienia wsparcia osobie doznającej przemocy oraz zatrzymujące stosowanie przemocy przez osobę stosującą przemoc. „Niebieskie Karty” stanowią ważne źródło informacji o rozmiarach zjawiska umożliwiające jego analizę.

O uruchomieniu procedury może prosić każda osoba doznająca przemocy domowej oraz osoby mające wiedzę, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy.

Trzeba jednak pamiętać, że o wszczęciu procedury ostatecznie decyduje przedstawiciel służby/ instytucji, do którego dokonujemy zgłoszenia.

Uprawnienia do uruchomienia procedury „Niebieskiej Karty” mają przedstawiciele takich służb, jak:

- policja,
- jednostki organizacyjne pomocy społecznej (np. pracownik socjalny),
- komisja rozwiązywania problemów alkoholowych,
- oświata (np. nauczyciel, pedagog lub psycholog szkolny, dyrektor szkoły),
- ochrona zdrowia (np. lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny).

Uruchomienie procedury następuje w przypadku, gdy przedstawiciel jednej z ww. służb poweźmie podejrzenie, że osoba, z którą rozmawia/ ma kontakt, doznaje przemocy. Odbywa się to przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”. Jest to dokument z danymi osób uwikłanych w przemoc domową opisujący sytuację przemocy.

Bezpośrednio po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie doznającej przemocy przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”. Zawiera on informacje o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy oraz o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc.

Zakończenie procedury następuje w chwili ustania przemocy lub stwierdzenia braku zasadności do podejmowania działań.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej wskazuje na zadania organów państwa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasady postępowania wobec dotkniętych przemocą w rodzinie oraz tych, którzy ją stosują.

Policja

Ustawa o Policji – Art. 1. Ust. 1 „policja (...) przeznaczona jest do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku.”

Policja jest zobowiązana do ochrony bezpieczeństwa ludzi i do ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Do zadań policji należą: ochrona życia, zdrowia i mienia ludzi, inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń, wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Na wezwanie policji w przypadku ostrej sytuacji kryzysowej w rodzinie (awantura, krzyki, zagrożone bezpieczeństwo dzieci) przyjeżdża patrol interwencyjny, który przeprowadza interwencję w domu osób poszkodowanych.

Celem takiej interwencji jest zatrzymanie przemocy „tu i teraz” i zapewnienie bezpieczeństwa osobom poszkodowanym. Policja może zatrzymać osobę stosującą przemoc lub przewieźć go do izby wytrzeźwień. Może zastosować również:

- Zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość,
- Zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- Zakaz wstępu i przebywania na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej, artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy.

Gminy/Ośrodki Pomocy Społecznej (OPS)

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Powiaty/Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie

1. Zadania własne powiatu:
 - a) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
 - b) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
 - c) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
 - d) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.
2. Zadania z zakresu administracji rządowej:
 - a) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;

- b) opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- c) opracowywanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- d) wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz o ich ukończeniu.

Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych

Komisje działają przy u urzędach gminy/ miasta/ dzielnicy. Ich działania koncentrują się na profilaktyce uzależnień, czyli zapobieganiu uzależnianiu się kolejnych osób, oraz przeciwdziałaniu negatywnym skutkom uzależnienia u osób, które są już uzależnione. Ponieważ uzależnienie od alkoholu stanowi jeden z czynników ryzyka w sytuacji przemocy, komisje koncentrują się w swoich działaniach także na jej przeciwdziałaniu.

Od przedstawicieli komisji rozwiązywania problemów alkoholowych możemy oczekiwać:

- Wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.
- Uruchomienia procedury zobowiązania do leczenia.
- Komisja motywuje osobę uzależnioną do kontaktu z placówką terapii uzależnień.
- Skierowania do sądu wniosku o zobowiązanie do leczenia.

Ochrona Zdrowia

Jak sama nazwa wskazuje, zadaniem tej służby jest ochrona zdrowia pacjenta. Przemoc domowa leży w kompetencjach ochrony zdrowia, ponieważ przemocy często towarzyszą wyraźne uszkodzenia zdrowia fizycznego (ślady pobicia, siniaki, skaleczenia, złamania itp.) oraz występują zaburzenia zdrowia psychicznego (lęk, przygnębienie, bezsenność itp.).

W sytuacji przemocy domowej od pracownika ochrony zdrowia możemy oczekiwać:

- Wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.
- Wydania bezpłatnego zaświadczenia o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej.
- Poinformowania organów ścigania (policji i prokuratury) o popełnieniu przestępstwa.
- Zapewnienia pomocy medycznej.
- Wspieranie przedstawicieli pomocy społecznej i policji przy podejmowaniu decyzji o zabraniu dziecka z rodziny, w której na skutek przemocy zagrożone jest jego zdrowie i życie.

Oświata

W placówkach oświatowych dzieci i młodzież spędzają znaczną część swojego dnia. Pracownicy oświaty mają więc możliwość wnikliwej obserwacji swoich uczniów. Często są też

postrzegani przez małoletnich jako osoby godne zaufania, którym można przekazać informację o sytuacji przemocy. Dlatego także i oni zostali włączeni w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

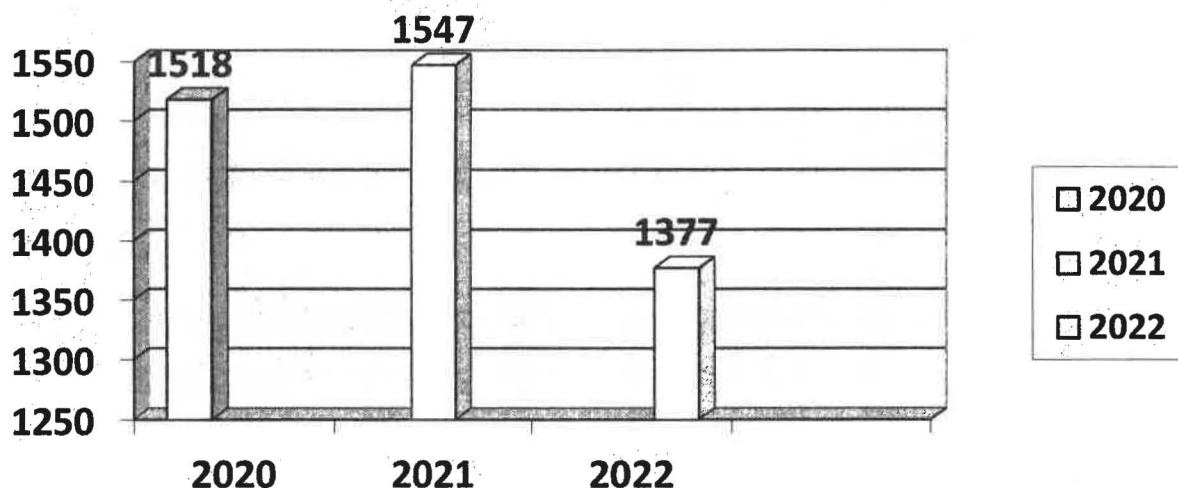
W sytuacji przemocy domowej przedstawiciel oświaty:

- Wszczytna procedurę „Niebieskiej Karty”
- Bierze udział w pracach grupy roboczej

4. Skala zjawiska przemocy domowej w oparciu o dane dotyczące Powiatu Grodziskiego

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Mazowieckim za lata 2020-2022 skalę interwencji wobec przemocy domowej w ramach procedury „Niebieskiej Karty” obrazuje poniższe zestawienie.

Ilość interwencji dotyczących przemocy domowej

Dane szczegółowe:

Dane nt. przemocy domowej na terenie powiatu grodziskiego - 2022	Liczba
Liczba ogólna przeprowadzonych interwencji domowych, w tym dotyczących przemocy	1377
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej	68
w tym: - kobiety	55

- mężczyźni	7
- małoletni	6
Liczba osób stosujących przemoc domową	62
w tym: - kobiety	4
- mężczyźni	54
- nieletni	4
Liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu	41
w tym: - kobiety	6
- mężczyźni	35

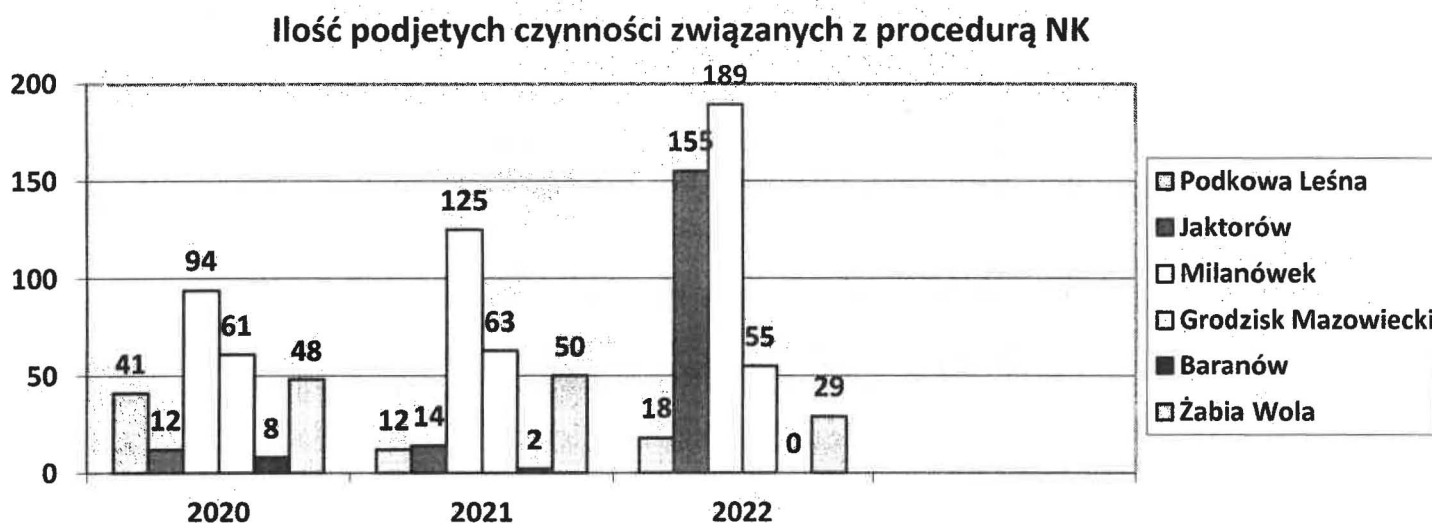
Skalę i charakter zjawiska przemocy w powiecie grodziskim najlepiej oddają powyższe statystyki policyjne.

Z danych dotyczących przeprowadzonych na przestrzeni lat 2020-2022 interwencji domowych możemy wywnioskować, że w 2020 roku były 1518 tego rodzaju interwencji, a w 2021 roku już 1547, natomiast w 2022 r była tendencja malejąca tj. 1377.

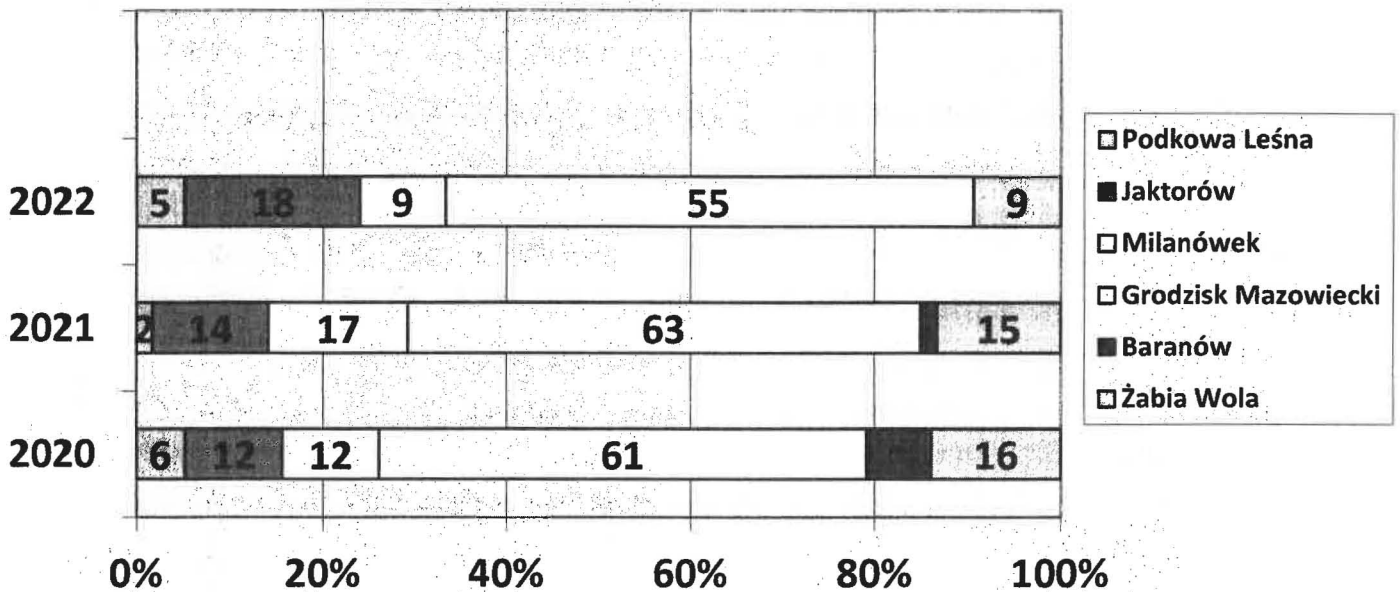
Nie zmienia się obraz osób stosujących przemoc, którym w około 95 % jest mężczyzna pod wpływem alkoholu oraz obraz osoby doznającej przemocy, którą zwykle jest kobieta.

Dane uzyskane z Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu grodziskiego przedstawiają się następująco:

Przemoc domowa w gminie Podkowa Leśna, Jaktorów, Milanówek, Grodzisk Mazowiecki, Baranów, Żabia Wola w latach 2020 – 2022

Ilość zgłoszonych spraw dotyczących przemocy na terenie gmin

Dane nt. przemocy domowej na terenie ww. gmin 2022	Liczba
Liczba prowadzonych spraw związanych z przemocą domową	292
Liczba osób doznających przemocy	142
w tym: - kobiety	76
- mężczyźni	9
- małoletni	57
Liczba osób stosujących przemoc	103
w tym: - kobiety	21
- mężczyźni	82
- nieletni	0
Liczba zgłoszonych osób stosujących przemoc będących pod wpływem alkoholu	16
w tym: - kobiety	1
- mężczyźni	15

Te liczby potwierdzają tezę, że przynajmniej statystycznie, osobami doznającymi przemocy w rodzinie częściej stają się mieszkańcy miast niż małych miejscowości.

Prezentowana w formie tabelarycznej skala zjawiska przemocy obejmuje dane dotyczące:

1. Niebieskich Kart.
2. Liczby postępowań z art. 207.
3. Liczby osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc domową.

Po analizie danych otrzymanych z Komendy Powiatowej w Grodzisku Mazowieckim jak i z Ośrodków Pomocy Społecznej można stwierdzić, że zjawisko przemocy domowej ma nadal duży zasięg i konsekwencje natury wychowawczej, psychologicznej, zdrowotnej i ekonomicznej. Próba rozwiązania tego problemu wymaga rzeczywistej współpracy przedstawicieli wielu obszarów życia społecznego. Najważniejszym i najbardziej istotnym krokiem na drodze do jego rozwiązania jest ujawnienie istnienia problemu i dostrzeżenie konieczności zajmowania się nim.

Przemocy domowej często towarzyszy nadużywanie alkoholu. Wiele rodzin, w których występuje problem alkoholowy jest monitorowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej.

Samo zjawisko przemocy domowej jest trudne do zdiagnozowania ze względu na znaczną liczbę przestępstw „ukrywanych”. Z doświadczenia osób i organizacji zajmujących się przemocą wynika, że większość sytuacji przemocowych zachodzących wewnątrz rodziny w ogóle nie jest zgłaszanych. W szczególności dotyczy to dzieci, które są osobami doznającymi przemocy domowej i z reguły nie potrafią same prosić o pomoc, a czasem dochodzi do zagrożenia ich zdrowia, a nawet życia. Zaprezentowane powyżej dane, dotyczące zarówno ilości osób doznających przemocy jak i osób stosujących przemoc domową co świadczą o tym, iż problem przemocy domowej nie jest obcy w powiecie grodziskim, a to wskazuje na potrzebę opracowania i przeprowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Pamiętajmy, że przemoc występuje w wielu środowiskach społecznych.

5. Główne cele i założenia Programu

Celem Programu jest tworzenie warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej i zmniejszenie występowania tego zjawiska w powiecie grodziskim.

Cele szczegółowe Programu są następujące:

- Zwiększenie dostępności i poprawa jakości wsparcia realizowanego w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w zakresie wyrównywania dostępu do usług świadczonych na terenie powiatu, poprawy ich jakości i dostosowaniu do potrzeb odbiorców oraz rozwoju instytucji i kadry świadczącej wsparcie.

- Wzmocnienie koordynacji i dążenie do kompleksowości regionalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w zakresie budowania relacji pomiędzy instytucjami, dostrzegania komplementarności ich działań na rzecz rodzin, tworzenia lokalnych systemów koordynacji oraz zwiększania kompleksowości wsparcia realizowanego na poziomie regionalnym.

Planowana realizacja wytyczonych celów wymagała określenia czterech podstawowych obszarów zawierających kierunki podejmowanych działań, a także sprecyzowania oddziaływań koncentrowanych na różnych grupach odbiorców Programu:

- działania związane z profilaktyką i edukacją społeczną – kierowane do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową;
- ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową – obszar uwzględniający przede wszystkim osoby dotknięte przemocą domową oraz służby lub podmioty zajmujące się ochroną i pomocą osobom dotkniętym przemocą;
- oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową – kierowane do osób stosujących przemoc domową, a także do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc;
- podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej – zakres działań kierowanych do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Opracowane cele Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej zakładają ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej oraz skutków stosowania przemocy, co stanowi cel nadrzędny. Dlatego też w realizację celów i zadań Programu zaangażowane zostaną różne podmioty, instytucje i organizacje, których zadaniem jest przeciwdziałanie przemocy domowej. W Programie opisano również przewidywane wskaźniki monitorowania realizacji działań.

Program skierowany jest do:

- 1) osób doznających przemocy domowej
- 2) osób stosujących przemoc domową;
- 3) świadków przemocy domowej.

Założeniem programu jest:

- zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców powiatu grodziskiego wobec zjawiska przemocy domowej;
- promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy;
- edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy domowej;
- rozwijanie edukacji w środowiskach młodzieżowych oraz wśród dzieci i osób dorosłych, dotyczącej postawy wyrażających szacunek oraz życzliwość wobec człowieka;
- skoordynowanie działań i zintegrowanie środowisk lokalnych na rzecz ograniczenia przemocy domowej;
- cykliczne analizowanie postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej;
- ograniczenie i zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej w powiecie grodziskim;
- cykliczna analiza poziomu wiedzy społeczności lokalnych na temat form pomocy osobom uwikłanym w przemoc;
- pozyskiwanie środków na realizację zadań i programów;
- opracowywanie i usprawnianie procedur w zakresie przeciwdziałania przemocy.

6. Harmonogram działań

Cel strategiczny Nr 1 : Profilaktyka i edukacja społeczna				
<i>Cel operacyjny: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy</i>				
Kierunki działań	Rodzaj działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Okres realizacji
1. Poszerzenie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu grodziskiego	Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu grodziskiego	PCPR	Statystyki ujęte w sprawozdaniach i opracowaniach	2023-2025
	Tworzenie bazy danych dotyczących miejsc i osób udzielających wsparcia osobom stosującym przemoc domową oraz osobom dotkniętym przemocą domową	PCPR we współpracy z instytucjami i organizacjami pomocowymi	Liczba utworzonych baz danych	2023-2025
2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej;	Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych dotyczących przemocy domowej i jej przeciwdziałania	PCPR we współpracy z mediami, instytucjami pomocowymi oraz organizacjami pozarządowymi	Liczba podjętych inicjatyw	2023-2025
3. Promowanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową	Prowadzenie warsztatów w prawidłowych metod wychowawczych	PCPR we współpracy z instytucjami pomocowymi, kuratorami	Liczba uczestników warsztatów	2023-2025
Cel strategiczny Nr 2 : Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową				
<i>Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą</i>				
Kierunki działań	Rodzaj działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Okres realizacji
1. Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą domową.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, m.in.: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.	PCPR	Liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych.	2023-2025
	2. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą.	Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego	PCPR	Liczba osób korzystających z poradnictwa
Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w całodobowych ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej.		PCPR	Liczba osób korzystających	2023-2025

	Upowszechnianie informacji dotyczących telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą.	PCPR	Liczba upowszechnionych informacji	2023-2025
	Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	PCPR, rodziny zastępcze, placówki pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	2023-2025

Cel strategiczny Nr 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc

Kierunki działań	Rodzaj działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Okres realizacji
1. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy domowej	Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	PCPR przy współpracy zespołów interdyscyplinarnych, lokalnych ops, kuratorów sądowych, Policji	Liczba uczestników programu Liczba osób, które ukończyły programy	2023-2025
2. Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do zmiany wzorców zachowań.	Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.	PCPR	Liczba uczestników programu Liczba osób, które ukończyły programy	2023-2025

Cel strategiczny Nr 4 : Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększanie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy

Cele operacyjne	Kierunki działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Okres realizacji
1. Wzmacnianie kompetencji zawodowych osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Wsparcie osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą domową i z osobami stosującymi przemoc, w formie np. szkoleń, warsztatów, superwizji	PCPR	Liczba kursów i warsztatów Liczba uczestników	2023-2025

7. Podmioty odpowiedzialne za koordynację Programu

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
2. Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu grodziskiego.
3. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
4. Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim i Żyrardowie (kuratorzy zawodowi i społeczni).
5. Komenda Policji w Grodzisku Mazowieckim.
6. Straż Miejska.
7. Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
8. Gminne Zespoły Interdyscyplinarne.
9. Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia.
10. Organizacje Pozarządowe.
11. Służba Zdrowia.
12. Placówki oświatowe.

8. Monitoring i ewaluacja

Stały monitoring programu będzie prowadzony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim, który na bieżąco będzie oceniał realizację programu oraz proponował zmiany i aktualizację założeń, celów i skutecznych działań.

W ramach rocznego sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie będzie analizowany stopień realizacji programu dokonywany z właściwymi komisjami rady powiatu.

Przedstawiony „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy na lata 2023-2025” jest dokumentem otwartym, co oznacza, że w miarę potrzeb i w wyniku ewaluacji zadania w nim zawarte mogą ulegać zmianie.

9. Źródła finansowania Programu

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej finansowany będzie:

- 1) ze środków Powiatu oraz ze środków zewnętrznych;
- 2) budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych;
- 3) budżetu państwa na finansowanie realizacji zadań zleconych;
- 4) funduszy organizacji pozarządowych;
- 5) innych programów i grantów.

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację programu nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, brak długookresowych źródeł finansowania, a także wieloletnich dokumentów finansowych określających planowane wydatki powiatu na bieżącą działalność. Zakłada się, że cele i działania strategii będą wyznaczały kierunki finansowania polityki społecznej powiatu i będą uwzględniane przy konstruowaniu budżetu powiatu w kolejnych latach.

Zapisy dokumentu będą również kierunkami starań o pozyskiwanie środków zewnętrznych na finansowanie działalności poszczególnych jednostek.

10. Podsumowanie

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy w Domowej zakłada stworzenie systemu działań wspierających rodzinę w dążeniu do rozwiązania sytuacji kryzysowych.

Mechanizmy przemocy są destrukcyjne dla całej rodziny. Skutki w wymiarze indywidualnym i zbiorowym obserwowane są w aspekcie długofalowym.

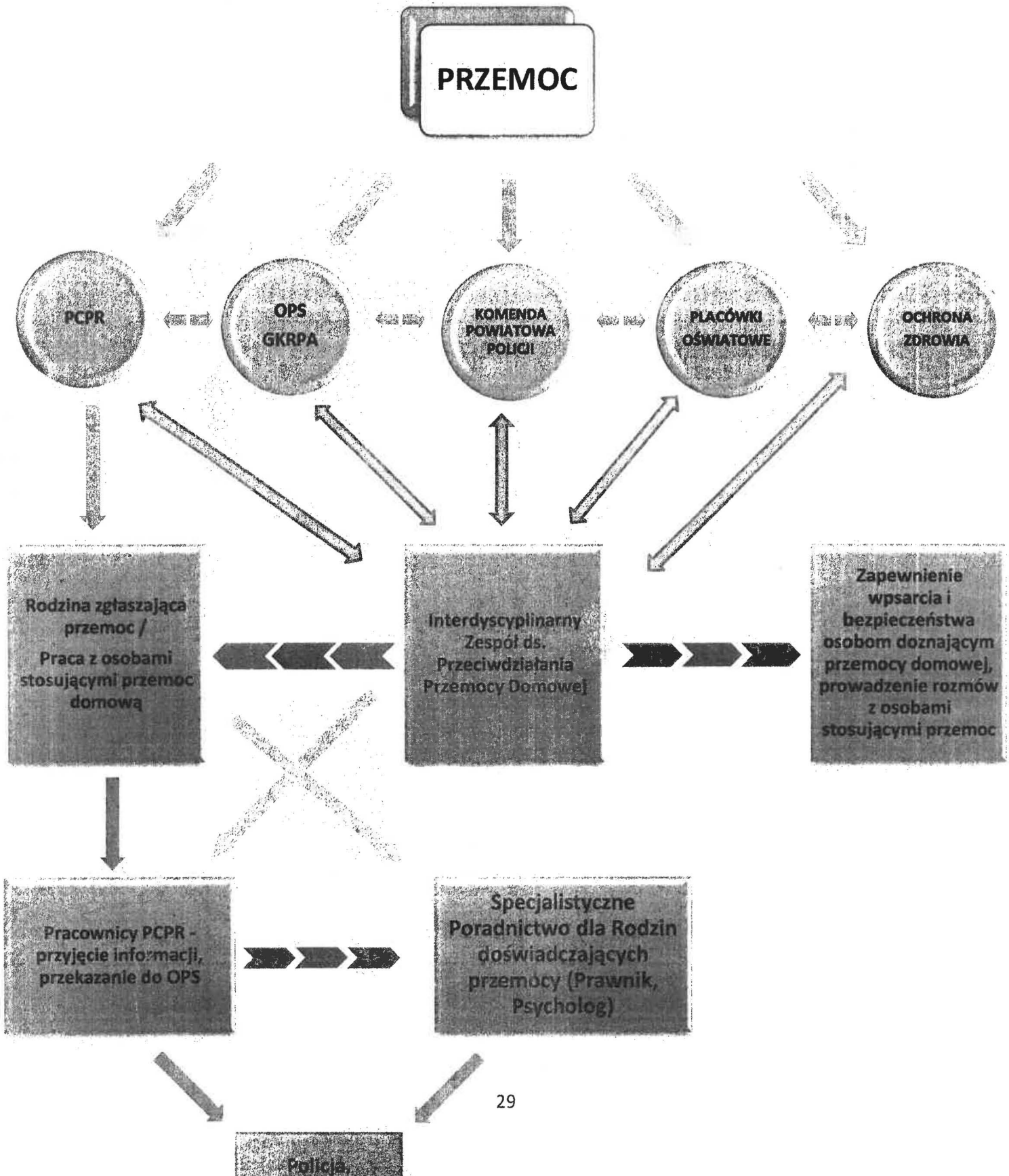
Przemoc domowa rzutuje na:

- ✓ zachowania dzieci i młodzieży w środowisku rówieśniczym a szczególnie na wzrost zachowań, pogorszenie się relacji małżeńskich,
- ✓ zwiększenie ryzyka uzależnień,
- ✓ upośledzenie umiejętności wychowawczych,
- ✓ zniekształcenia w postrzeganiu roli mężczyzny i kobiety w rodzinie.

Dlatego też realizacja Programu pozwala na złagodzenie i ograniczenie zjawiska przemocy na poziomie lokalnym poprzez stworzenie spójnego systemu.

Pamiętając, że mechanizmy przemocy zaburzają prawidłowe funkcjonowanie rodziny w sferze emocjonalnej i wychowawczej, realizacja program ma pozwolić na złagodzenie i ograniczenie zjawiska przemocy na poziomie lokalnym poprzez stworzenie spójnego system. Możemy to zilustrować następującym diagramem.

SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE GRODZISKIM

UCHWAŁA NR
RADY POWIATU GRODZISKIEGO

z dnia 2023 roku

w sprawie aktualizacji Powiatowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących
Przemoc w Rodzinie na lata 2020-2025

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1526 z późn. zm.), art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2023r., poz. 901 z późn. zm.) art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 1249 ze zm.) w związku z ustawą z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 r., poz. 535) Rada Powiatu Grodziskiego uchwala, co następuje:

§ 1

1. Wprowadza się aktualizację Powiatowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2020-2025 uchwalonego Uchwałą Nr 155/XVIII/20 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 27 lutego 2020 roku.

2. Aktualne brzmienie Powiatowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc Domową na lata 2020-2025 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodziskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Podpisany elektronicznie przez
Katarzyna Klonowska
18.09.2023
12:20:17 +02'00'

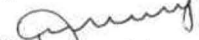
Uzasadnienie

W dniu 22 czerwca 2023 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ta wprowadziła szereg zmian w dotychczas obowiązujących przepisach.

Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadza zmiany do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, które polegają między innymi na zmianie jej tytułu z ustawy „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” na ustawę o „przeciwdziałaniu przemocy domowej”. W związku z tym wszelkie dokumenty winny zawierać nowo utworzoną nomenklaturę oraz zmiany wprowadzone ustawą. Dodatkowo w dniu 21 czerwca 2023 roku zostało opublikowane Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz.U. z 2023r. poz. 1163).

W związku z powyższym zasadnym jest podjęcie niniejszej uchwały w celu dostosowania zapisów Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Grodziskim na lata 2021-2025 do aktualnie obowiązujących zapisów ustawowych.

Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Katarzyna Dłuska
-1-

***POWIATOWY PROGRAM
KOREKCYJNO-EDUKACYJNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH
PRZEMOC DOMOWĄ
NA LATA 2020-2025***

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

GRODZISK MAZOWIECKI, wrzesień 2023

I.	WSTĘP.....	2
II.	CHARAKTERYSTYKA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ.....	2
III.	PODSTAWA PRAWNA DZIAŁAŃ.....	4
IV.	PRZEMOC DOMOWAW POWIECIE GRODZISKIM W LATACH 2020 – 2022.....	5
V.	GLÓWNE CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU.....	8
VI.	CZAS I MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU ORAZ JEGO ETAPY.....	9
VII.	UCZESTNICZY PROGRAMU.....	12
VIII.	REALIZATORZY PROGRAMU I INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE.....	13
IX.	ŹRÓDŁ FINANSOWANIA.....	14
X.	MONITOROWANIE PODJĘTYCH ZADAŃ.....	15
XI.	ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU I ZAKOŃCZENIE.....	15
	PODSUMOWANIE.....	15

I. WSTĘP

Program powstał w odpowiedzi na Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej jako system działań skierowanych na przeciwdziałanie przemocy domowej i dopełnienie form administracyjno-prawnych wobec osób stosujących przemoc (delegacja w art. 6 ust.4, pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (DZ. U. z 2021 r, poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535), zgodnie z którym: „Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową”.

Program spełnia wymogi określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. Program oparty został na założeniu, że przemoc wobec najbliższych jest zachowaniem wyuczonym i kształtowanym społecznie. Przyjęto, że poddając osobę stosującą przemoc odpowiednim oddziaływaniom można będzie zredukować jego agresywne zachowania.

II. CHARAKTERYSTYKA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Przemoc jest zjawiskiem negatywnym coraz silniej narastającym we współczesny świecie. Możemy się z nią zetknąć w różnych miejscach życia społecznego. Dostrzegalna jest między innymi na ulicy, w szkole czy w pracy. Może dotknąć każdego, bez względu na pochodzenie, stan majątkowy, wykształcenie, płeć czy wiek. Wiele przypadków nie zostaje ujawnionych, kryją się w czterech ścianach rodzinnego domu. To właśnie one, przez nikogo niezauważane, mogą doprowadzić do życiowej tragedii, szczególnie wtedy gdy spotkają się z obojętnością.

Przemoc domowa to przemoc w stosunku do osób bliskich. Najczęściej jest kierowana do osób zależnych i powszechnie rozumiana jako zespół zachowań atakujących, nadzorujących i kontrolujących o charakterze fizycznym i emocjonalnym, których celem jest zniewolenie drugiej osoby, wyeliminowanie jej suwerenności, podporządkowanie jej myśli i działań potrzebom i żądaniom sprawcy.

Zgodnie z art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535), przemoc domowa to jednorazowe lub powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej.

W związku z tym zjawisko przemocy może występować w różnych formach, wśród których znajdują się:

- przemoc fizyczna,
- przemoc psychiczna,
- przemoc seksualna,
- przemoc ekonomiczna,
- zaniedbywanie.

Teoretycy i praktycy, zajmujący się badaniem i leczeniem przemocy, definiując przemoc, uwzględniają na ogół trzy zasadnicze kryteria:

- 1) rodzaj zachowania osoby stosującej przemoc,
- 2) jego intencje,
- 3) skutki przemocy.

Osoby stosujące przemoc to grupa, która bardzo niechętnie współpracuje podczas terapii i badań. Do osobowościowych cech osób stosujących przemoc domową zalicza się: emocjonalną niedojrzałość, impulsywność, egocentryzm, wyobcowanie, niski poziom wartości, niską samoocenę, słabe poczucie bezpieczeństwa, brak empatii i emocjonalnego ciepła, sztywność osobowości i nieumiejętność pójścia na kompromis.

Inne badania pozwoliły na wyodrębnienie mechanizmów psychopatologicznych sprzężonych z agresją. Są to: zależność, ambiwalencja i problemy z bliskością w związkach, podejrzliwość i zazdrość, brak satysfakcji z życia, agresywność, impulsywność, stosowanie mechanizmów obronnych tj. wypierania, zaprzeczania, projekcji, niestałość nastroju, izolacja.

Jedną z cech, która charakteryzuje osobę stosującą przemoc jest jego fizyczna dominacja nad osobą doświadczającą przemocy. Trudno jest opisać portret osoby stosującej przemoc domową. Poszukuje się jednak cały czas odpowiedzi na określenie prawdziwych przyczyn wywołujących agresję i odpowiedzi na pytanie czy osoby stosujące przemoc powinny ponosić karę czy raczej powinno się im pomagać.

W świetle badań, osoby z rodzin patologicznych oraz nadużywające alkoholu czy narkotyków częściej stosują przemoc fizyczną oraz zaniedbują swoje dzieci. Rodziny o wyższym statusie społecznym także stosują przemoc, jednak bardzo często jest to przemoc psychiczna.

Rodziny takie bardzo rzadko przyznają się do swoich błędów wychowawczych oraz stosowania przemocy.

Zachowanie osoby stosującej przemoc może być wynikiem tego, że:

- 1) jest przeciążony problemami, silnymi emocjami, agresywnymi uczuciami,
- 2) nie posiada umiejętności współżycia z drugim człowiekiem,
- 3) brak mu wychowania i wykształcenia form współżycia w rodzinie,
- 4) jest obciążony środowiskowo np. wzorcem bicia i przemocy,
- 5) był wychowany w tradycji i kulturze grupy społecznej, która akceptowała użycie siły we wzajemnych kontaktach,
- 6) sam doznaje cierpienia (agresywne odreagowanie),
- 7) ma skłonności do sadyzmu,
- 8) jest niedowartościowany, niezaradny życiowo,
- 9) chce dominować nad partnerem.

Skutki przemocy domowej

Skutkiem przemocy domowej są szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym: obrażenia ciała, wzrost zachorowalności na różnego rodzaju choroby somatyczne a także smutek, stany lękowe, popadanie w depresję, poczucie zagrożenia, niskie poczucie własnej wartości, nieufność, bezradność, kłopoty z zasypianiem, koszmary nocne.

Na szczególnie poważne konsekwencje zachowań przemocowych narażone są dzieci. Często są one bezpośrednimi osobami doznającymi przemocy lub świadkami przemocy domowej.

Obok obrażeń cielesnych przemoc domowa powoduje, że dziecko żyje w poczuciu ciągłego strachu i zagrożenia. Najważniejsze potrzeby dziecka jak poczucie bezpieczeństwa, miłości, akceptacji są niezaspokojone, co ma wpływ na jego rozwój i jest przyczyną wielu problemów psychosomatycznych. Dzieci będące osobami doznającymi przemocy przejawiają wysoki poziom depresji, myśli samobójcze, zaburzenia snu, nadpobudliwość lub wycofanie, obniżenie samooceny, problemy w kontaktach z rówieśnikami.

Konsekwencje przemocy ujawniają się często po długim czasie, w wieku dorastania lub w dorosłym życiu. Osoby doznające przemocy, zwłaszcza seksualnej mają problemy z nawiązaniem i utrzymaniem związków z innymi osobami.

Zachowania przemocowe są często dziedziczone i powielane. Chłopcy wychowujący się w rodzinach, gdzie mężczyzna maltretuje kobietę i dzieci, uczą się agresji, bicia, poniżania. Dziewczynki uważają, że przemoc jest wpisana w los kobiety. Istnieje poważne ryzyko, że dzieci doświadczające przemocy w przyszłości staną się rodzicami traktującymi przemoc jako normę.

Przemoc domowa nie jest tylko indywidualnym problemem rodziny, to także poważny problem społeczny. Rodziny, w których występuje przemoc angażują w swe problemy służbę zdrowia, policję, sądownictwo, prokuraturę, pomoc społeczną, różnego rodzaju inne instytucje i organizacje.

Powstaje wiele programów przeciwdziałania przemocy domowej. Często ukierunkowane są one na pomoc osobom doznającym przemocy, podczas gdy istnieje niedobór projektów zaadresowanych do osób stosujących przemoc domową.

Często, przyczyną braku programów jest obawa związana z naborem odbiorców programu. Osoby stosujące przemoc domową wykazują brak woli oraz małą motywację do podjęcia działań naprawczych w tym leczenia.

Programy korekcyjno-edukacyjne adresowane do osób stosujących przemoc domową ukierunkowane są na uświadomienie ich uczestnikom jak negatywny wpływ to zjawisko ma na życie całej rodziny. Nastawione są również na naukę konstruktywnych sposobów rozładowania własnego, negatywnego napięcia emocjonalnego.

Należy jednak zwrócić uwagę iż programy korekcyjno-edukacyjne odgrywają jedynie rolę pomocniczą obok interwencji karno - administracyjnej. Dają jednak osobom stosującym przemoc możliwość zrozumienia i naprawy własnego zachowania bez konieczności stosowania kar wynikających z przepisów prawa.

III. PODSTAWA PRAWNA DZIAŁAŃ

Podstawa prawną realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową jest:

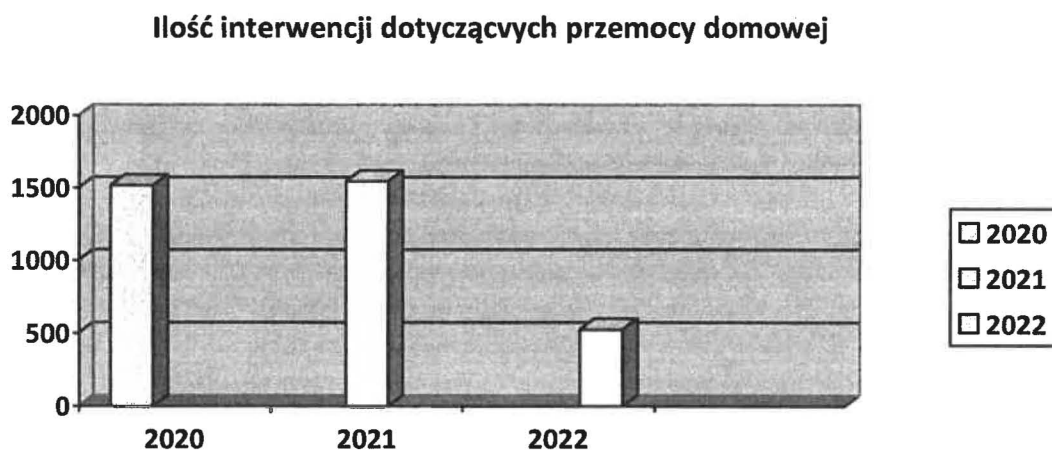
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (DZ. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535),

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Grodziskim na lata 2023-2025.

IV. PRZEMOC DOMOWA W POWIECIE GRODZISKIM W LATACH 2020 – 2022 (OPIS I DIAGNOZA PROBLEMU SPOŁECZNEGO)

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Mazowieckim za lata 2020-2022 skala interwencji wobec przemocy domowej w ramach procedury „Niebieskiej Karty” obrazuje poniższe zestawienie.

L.p.	Rok	Ilość interwencji domowych/ dot. przemocy domowej
1.	2020	1518
2.	2021	1547
3.	2022	1377

Dane szczegółowe:

Dane nt. przemocy domowej na terenie powiatu grodziskiego - 2022	Liczba
Liczba ogólna przeprowadzonych interwencji domowych, w tym dotyczących przemocy w rodzinie	1377
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w tym: - kobiety	68 55
- mężczyźni	7
- małoletni	6
Liczba sprawców przemocy domowej w tym: - kobiety	62 4
- mężczyźni	54
- nieletni	4
Liczba sprawców pod wpływem alkoholu w tym: - kobiety	41 6
- mężczyźni	35

Skalę i charakter zjawiska przemocy w powiecie grodziskim najlepiej oddają powyższe statystyki policyjne. Z danych dotyczących przeprowadzonych na przestrzeni lat 2020-2022 interwencji domowych możemy wywnioskować, że w 2020 roku były 1518 tego rodzaju interwencji, a w 2021 roku już 1547, natomiast w 2022 r była tendencja malejąca tj. 1377.

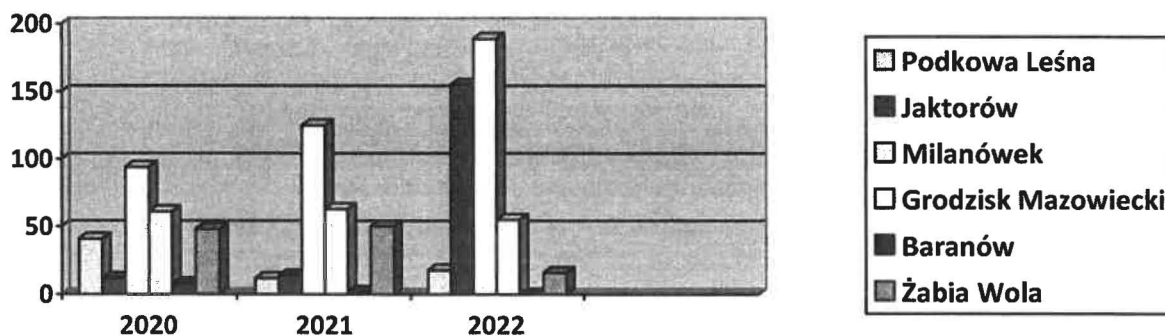
Nie zmienia się obraz osób stosujących przemoc, którym w około 95 % jest mężczyzna pod wpływem alkoholu oraz obraz osoby doznającej przemocy, którą zwykle jest kobieta.

Dane uzyskane z Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu grodziskiego przedstawiają się następująco:

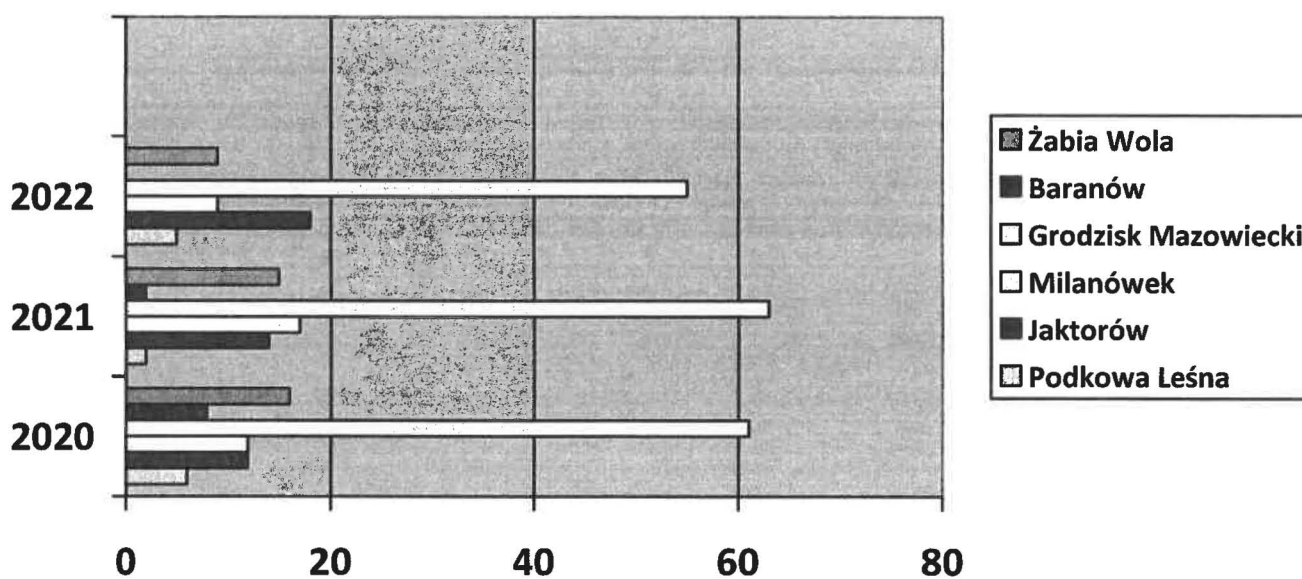
Przemoc domowa w gminie Podkowa Leśna, Jaktorów, Milanówek, Grodzisk Mazowiecki, Baranów, Żabia Wola w latach 2020 – 2022

L.p.	Rok	Ilość zgłoszonych spraw	Ilość podjętych czynności związanych procedurą „Niebieskiej Karty”
1.	2020	6; 12; 12; 61; 8; 16	41; 12; 94; 61; 8; 48
2.	2021	2; 14; 17; 63; 2; 15	12; 14; 125; 63; 2; 50
3.	2022	5; 18; 9; 55; 0; 9	18; 155; 189; 55; 0; 29

Ilość podjętych czynności związanych z procedurą NK

Ilość zgłoszonych spraw dotyczących przemocy na terenie gmin

Dane nt. przemocy domowej na terenie ww. gmin 2022		Liczba
Liczba prowadzonych spraw związanych z przemocą domową		292
Liczba osób doznających przemocy		142
w tym: - kobiety		76
- mężczyźni		9
- małoletni		57
Liczba osób stosujących przemoc		103
w tym: - kobiety		21
- mężczyźni		82
- nieletni		0
Liczba zgłoszonych osób stosujących przemoc będących pod		16

wpływem alkoholu	1
w tym: - kobiety	15
- mężczyźni	0

Te liczby potwierdzają tezę, że przynajmniej statystycznie, osobami doznającymi przemocy domową częściej stają się mieszkańcy miast niż małych miejscowości.

Prezentowana w formie tabelarycznej skala zjawiska przemocy obejmuje dane dotyczące:

1. Niebieskich Kart.
2. Liczby postępowań z art. 207.
3. Liczby osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc domową.

Po analizie danych otrzymanych z Komendy Powiatowej w Grodzisku Mazowieckim jak i z Ośrodków Pomocy Społecznej można stwierdzić, że zjawisko przemocy domowej ma nadal duży zasięg i konsekwencje natury wychowawczej, psychologicznej, zdrowotnej i ekonomicznej. Próba rozwiązania tego problemu wymaga rzeczywistej współpracy przedstawicieli wielu obszarów życia społecznego. Najważniejszym i najbardziej istotnym krokiem na drodze do jego rozwiązania jest ujawnienie istnienia problemu i dostrzeżenie konieczności zajmowania się nim.

Przemocy domowej często towarzyszy nadużywanie alkoholu. Wiele rodzin, w których występuje problem alkoholowy jest monitorowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej.

Samo zjawisko przemocy domowej jest trudne do zdiagnozowania ze względu na znaczną liczbę przestępstw „ukrywanych”. Z doświadczenia osób i organizacji zajmujących się przemocą wynika, że większość sytuacji przemocowych zachodzących wewnątrz rodziny w ogóle nie jest zgłaszanych. W szczególności dotyczy to dzieci, które są osobami doznającymi przemocy domowej i z reguły nie potrafią same prosić o pomoc, a czasem dochodzi do zagrożenia ich zdrowia, a nawet życia. Zaprezentowane powyżej dane, dotyczące zarówno ilości osób doznających przemocy jak i osób stosujących przemoc domową co świadczą o tym, iż problem przemocy domowej nie jest obcy w powiecie grodziskim, a to wskazuje na potrzebę opracowania i przeprowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Pamiętajmy, że przemoc występuje w wielu środowiskach społecznych.

V. GŁÓWNE CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównym celem programu jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy. Będzie on realizowany poprzez nabycie wiedzy oraz naukę alternatywnych zachowań jak również kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia dla rodziny. Tak postawiony cel jest zgodny z wytycznymi do tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Cele szczegółowe programu:

1. Zmiana przekonań odbiorców programów korekcyjno-edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej.
2. Powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy.
3. Rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych.
4. Zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy.
5. Wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania.
6. Poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej.
7. Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej.
8. Uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy.
9. Uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Cel podstawowy ukierunkowany jest na rozpoznanie i zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową Program ma charakter edukacyjno-korekcyjny i przyjmuje

możliwość jego realizacji w warunkach wolnościowych oraz możliwość korzystania z konsultacji indywidualnych dla uczestników.

W części edukacyjnej skoncentrowany jest na przekazaniu szeroko pojętej wiedzy na temat zjawiska przemocy, część korekcyjna ukierunkowana jest na zdobycie umiejętności niestosowania przemocy, trening umiejętności społecznych i asertywności oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego.

VI. CZAS I MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU I JEGO ETAPY

W ciągu roku zakłada się realizowanie od jednego do kilku cykli programu, w zależności od zapotrzebowania.

Realizacja programu odbywać się będzie w systemie otwartym (oznacza to, że nowe osoby mogą dołączać do grupy w trakcie realizacji cyklu zajęć). Planuje się aby pełen cykl spotkań, dla każdego indywidualnego uczestnika mieścił się w wymiarze 64 godzin.

Spotkania indywidualne oraz zajęcia grupowe odbywać się będą w salach wyznaczonych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim. Miejsce spotkania podsumowującego zostanie ustalone na zakończenie programu korekcyjno-edukacyjnego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową może być prowadzony z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiającej porozumiewanie się na odległość.

Wszystkie informacje uzyskiwane od uczestników programu, dotyczące ich życia osobistego, muszą być objęte zasadą poufności (z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów zabronionych przez prawo).

Zajęcia z osobami stosującymi przemoc mogą być prowadzone w miejscach, w których udziela się pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy, jednak należy zadbać o bezpieczeństwo osób doznających przemocy domowej.

Zawartość merytoryczna koncentruje się wokół następujących elementów:

- 1) Edukacja – dostarczanie uczestnikom informacji, które będą pomocne w zrozumieniu dynamiki przemocy w kontekście procesów uczenia się społeczno kulturowego i socjalizacji w roli męskiej. Edukacja konfrontuje wszystkie przekonania i postawy, przy pomocy których sprawcy usprawiedliwiają stosowanie przemocy.

Uczestnicy uczą się w jaki sposób ich zachowanie krzywdząco wpływa na członków ich rodziny i na ich wzajemne relacje, a także przygotowują się do wzięcia pełnej odpowiedzialności moralnej i psychologicznej za swoje czyny. Oraz do rozpoczęcia pozytywnych zmian w ich relacjach osobistych.

- 2) Rozpoznawanie i zmiana systemu przekonań i postaw osobistych – program dostarcza uczestnikom okazji do badania osobistego systemu przekonań, postaw i nastawień emocjonalnych, które inicjują i wzmacniają stosowanie przez nich przemocy. Podczas zajęć promuje się postawy i wartości, które stanowią konstruktywną alternatywę wobec postaw podtrzymujących przemoc.
- 3) Zmiany behawioralno – poznawcze – uczestnicy, którzy zaczną angażować się w proces zmiany postaw i zachowań, otrzymują możliwość ćwiczenia nowych, konstruktywnych form myślenia i reagowania, służących kontroli nad szkodliwymi zachowaniami oraz sprzyjających odpowiedzialnemu podejmowaniu decyzji w sytuacjach konfliktowych oraz utrzymywaniu prawidłowych relacji międzyludzkich bez przemocy.

Planuje się, aby realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego przebiegać według następujących etapów:

Etap I, rekrutacja do programu – każdy kandydat do programu otrzymuje 3 godziny konsultacji, których celem jest dokonanie diagnozy indywidualnej oraz zebranie informacji na temat sytuacji rodzinnej każdego z uczestników programu, w szczególności dotyczących stosowanej przez niego przemocy a także wiedzy na temat tego zjawiska.

Na tym etapie każdy z uczestników podpisuje oświadczenie o akceptacji reguł uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Głównym warunkiem wzięcia udziału w programie jest uznanie osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy domowej.

Pozostałe zasady: systematyczna obecność na zajęciach, stosowanie się do ustalonych zasad w tym zachowania w trakcie zajęć, powstrzymanie się od zachowań i postaw w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi, zobowiązanie uczestników do zachowań bezpiecznych i zgodnych z zasadami współżycia społecznego.

Etap II, spotkania grupowe - liczba spotkań 10, liczba godzin 30, których celem jest przekazywanie treści edukacyjnych.

Zajęcia grupowe prowadzone będą w składzie od 5 do 12 osób, mają na celu zapoznanie uczestników programu z teoretyczną stroną tego problemu i jego mechanizmami.

Tematyka poszczególnych spotkań powinna uwzględnić treści związane ze zjawiskiem przemocy domowej.

Etap III, spotkania grupowe - liczba spotkań 10, liczba godzin 30, uwzględnia realizację zajęć korekcyjnych ukierunkowanych na zmianę postaw osób stosujących przemoc, kontrolę własnych zachowań oraz rozwijanie umiejętności eliminowania negatywnego napięcia w inny sposób niż poprzez stosowanie przemocy wobec najbliższych.

Etap IV, ocena rezultatów programu: sesje indywidualne, dla każdego uczestnika przeznaczono jedno jednogodzinne spotkanie. Ma to na celu weryfikację postaw i opinii uczestników programu uzyskanych podczas pierwszego spotkania z aktualnymi poglądami tych osób na temat zjawiska przemocy domowej. Etap ten stanowi podsumowanie podjętych podczas jego realizacji działań.

Etap V, spotkanie realizatorów programu w celu omówienia doświadczeń związanych z jego realizacją.

Praca indywidualna z uczestnikiem programu:

Formy pracy: wywiady, kwestionariusze, analiza zgromadzonej dokumentacji pod kątem:

- rzeczywistych okoliczności skierowania do programu;
- określenia czy uczestnik programu aktualnie stosuje przemoc;
- aktualnej sytuacji rodzinnej i zawodowej;
- cech osobistych istotnych dla pracy korekcyjnej.

Praca grupowa z uczestnikami programu:

Formy pracy: mini wykłady, projekcje filmów, analizowanie mechanizmów własnych zachowań;

- warsztaty konkretnych umiejętności;
- indywidualne spotkania terapeutyczne;

Opracowany i powyżej przedstawiony plan zajęć może ulec zmianie w porozumieniu osoby odpowiedzialnej za przeprowadzenie określonego typu zajęć z Dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim. W przypadku zajęć grupowych możliwe jest naprzemienne realizowanie zajęć edukacyjnych i korekcyjnych.

Ocena uczestników programu

Ocena postępów wynikających z uczestnictwa w programie związana jest m.in. z wypełnieniem zobowiązań znajdujących się w kontrakcie określającym zasady selekcji.

Kryteria oceny dotyczą następujących zagadnień:

- obecność na zajęciach
- aktywność na zajęciach
- otwartość na uczestników i przekazywane treści
- wykorzystywanie poznanych technik
- zachowywanie trzeźwości
- nie stosowanie przemocy
- ponoszenie odpowiedzialności za stosowaną przemoc
- zwracanie się o pomoc
- przyjmowanie uwag.

Ocena powinna być stosowana na różnych etapach programu i stanowić podstawę do zwolnienia z uczestnictwa w programie.

Każdy uczestnik programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową otrzyma stosowne zaświadczenie o zgłoszeniu się do udziału w Programie.

VII. UCZESTNICZY PROGRAMU

Program adresowany jest do następujących grup:

1. Osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy, którym Sąd zawiesił warunkowo wykonanie kary, zobowiązując do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.
2. Osób, których rodzina została objęta procedurą „Niebieskiej Karty” wskazane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Ośrodki Pomocy Społecznej, Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych itp.,

3. Osób, będących osobami stosującymi przemoc domową, które są uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień.
4. Osób zainteresowanych, których uczestnictwo w programie wynika z osobistej decyzji.

W programie uczestniczyć nie mogą:

1. Osoby chore psychicznie.
2. Nałogowi hazardziści.
3. Osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków, które nie przeszły podstawowego cyklu terapii.
4. Osoby, które nie są osobami stosującymi przemoc domową.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU I INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE

Odpowiedzialnym za organizację i realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim.

Do działań Centrum należy:

1. Przygotowanie programu oraz nadzór nad jego realizacją.
2. Rekrutacja uczestników.
3. Współpraca z instytucjami oraz osobami realizującymi program.
4. Monitoring działań prowadzonych w ramach programu.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową prowadzony jest przez osoby:

- 1) posiadające wykształcenie wyższe na kierunku praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej lub
- 2) posiadające tytuł zawodowy magistra na kierunku:
 - a) psychologia, praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej lub

b) innym, uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki lub resocjalizacji, lub

3) będące terapeutami lub psychoterapeutami;

4) posiadające udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;

5) posiadające zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc domową.

Osoby prowadzące oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową, które w dniu wejścia w życie rozporządzenia nie spełniają wymogów dotyczących kwalifikacji, mogą prowadzić programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową do czasu uzupełnienia tych kwalifikacji, jednak nie dłużej niż przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

Institucje wspierające:

1. Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim.
2. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Grodzisku Mazowieckim.
3. Komenda Powiatowa Policji w Grodzisku Mazowieckim.
4. Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Grodziskiego.
5. Poradnia Terapii Uzależnień w Grodzisku Mazowieckim.
6. Gminne Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Powiatu Grodziskiego.
7. Organizacje pozarządowe.
8. Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Osoba odpowiedzialna za realizację indywidualnych spotkań zobowiązana będzie do:

- przeprowadzenia indywidualnej diagnozy osób biorących udział w programie,
- podpisania z każdym z uczestnikiem zakwalifikowanym do programu, oświadczeń: akceptacji reguł uczestnictwa w programie, uznanie osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy, powstrzymania się od przemocowych zachowań w kontaktach z członkami rodziny.

Osoba odpowiedzialna za realizację zajęć grupowych (edukacyjnych i korekcyjnych) zobowiązana będzie do:

- prowadzenia listy obecności,
- sporządzenia sprawozdania dotyczącego oceny końcowej postępów osób uczestniczących w zajęciach edukacyjno-korekcyjnych.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Głównym źródłem finansowania zadań wynikających z realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową będą środki z budżetu państwa co wynika z art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535).

X. MONITOROWANIE PODJĘTYCH ZADAŃ

Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego przewiduje również monitoring wszelkich podejmowanych działań. Celem monitoringu będzie sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców. Jego celem będzie również określenie efektywności i przydatności prowadzonych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Monitoring uwzględni trzy płaszczyzny działań:

1. Monitoring realizacji programu oraz jego uczestników dotyczący obecności zakwalifikowanych osób na poszczególnych zajęciach.
2. Monitoring osób, które uczestniczyły w programie przez cztery lata po jego zakończeniu (zobowiązanie przez kontrakt do zgłaszania się 2x do roku na konsultacje indywidualne).
3. Monitoring, który pozwoli na analizę informacji o ilości osób stosujących przemoc domową otrzymanych od instytucji współpracujących przy realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego.

Monitorując program będzie się szukać odpowiedzi na pytania min. Czy podejmowane działania prowadzi do osiągnięcia celu finalnego, czy program nie wymaga przeformułowania zadań, czy adresaci programu zachowują się zgodnie z oczekiwaniami.

Do oceny skuteczności działań programowych niezbędna jest współpraca z partnerami programu.

Wnioski z monitoringu realizacji programu będą służyły do ewaluacji programu oraz ewentualnego zaplanowania innej oferty pomocowej dla osób stosujących przemoc domową.

XI.ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU I ZAKOŃCZENIE

Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową realizowany przez Powiat Grodziski to ułożony w określonym czasie ciąg działań zmierzających do wybranej, specyficznej grupy odbiorców, wymagający zaangażowania środków rzeczowych, ludzkich i finansowych. Realizacja założeń programowych wiąże się nierozzerwalnie z ryzykiem wystąpienia zjawisk czy działań, które mogą mieć negatywne skutki dla przebiegu całego programu lub jego poszczególnych części. Najistotniejsze zagrożenia wiążą się z brakiem wystarczającej ilości zewnętrznych środków finansowych, od których realizacja programu jest zależna. Ponadto, zagrożeniem dla programu może być brak dostatecznego zainteresowania adresatów uczestnictwem w jego działaniach. Dlatego bardzo ważnym elementem prowadzenia programu jest ścisła i umiejętna współpraca z partnerami programu, co pozwoli na rzetelne zebranie potrzebnych informacji oraz umożliwi dostosowanie programu do potrzeb uczestników. Kluczem do sukcesu w realizacji programu będzie niewątpliwie świadomość wystąpienia ryzyka i reagowanie przez realizatorów programu na powijające się problemy i zagrożenia.

PODSUMOWANIE

Przemoc domowa jest zjawiskiem obecnym w społeczeństwie. Niezbędne jest więc podejmowanie działań, mających na celu powstrzymanie przemocy i zmniejszenie skali tego zjawiska. W tym celu oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową będą prowadzone w formie programów działań psychologicznych, edukacyjnych i socjalizacyjnych, ukierunkowanych na taką zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przez nie przemocy oraz zwiększy ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

Powodzenie realizacji programu w warunkach wolnościowych jest uzależnione od pozyskania uczestników skazanych na karę pozbawienia wolności w zawieszeniu, zgłaszających się dobrowolnie lub kierowanych przez różne organizacje i instytucje zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy domowej, szczególnie przez Zespoły Interdyscyplinarne do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Potrzebę oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową rozpowszechniono wśród kuratorów sądowych, policjantów, pracowników ośrodków pomocy społecznej oraz pozostałych członków zespołów interdyscyplinarnych, przeciwdziałających przemocy domowej.

Podejmowanie pracy na rzecz osób stosujących przemoc jest niewątpliwie trudnym zadaniem, wymagającym od osób niosących pomoc nie tylko wiedzy i umiejętności ale także predyspozycji i osobistej gotowości do takiego działania. Jako społeczeństwo jesteśmy gotowi raczej potępić osób stosujących przemoc. Naganność ich postępowania bardziej skłania do karania niż rozważania dlaczego to robią i pomocy w nabywaniu umiejętności radzenia sobie z agresją, emocjami, rozwiązywania konfliktów.

Program korekcyjno – edukacyjny jest formą oddziaływania na osoby stosujące przemoc w celu nauczenia ich samokontroli, kształtowania u nich postawy partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe. Niejednokrotnie osoby stosujące przemoc w ogóle nie podejmują próby kontrolowania zachowań agresywnych, a odpowiedzialność za ich występowanie przerzucają na ofiary. Niebagatelną rolę w stosowaniu przemocy mogą też odgrywać uwarunkowania biologiczne jak zdeterminowana gwałtowność i intensywność reagowania emocjonalnego, które wymykają się spod kontroli. Powyższe jednak nie usprawiedliwia osób stosujących przemoc i nie znosi z nich odpowiedzialności za krzywdzenie innych.